Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 9. marts 2025 * Uge 11* * Årgang 53

"Kun hos Gud finder min sjæl ro,
fra ham kommer min frelse."
(Salme 62, 2)

Juliana hjælper kvinder i Libanon til at bruge deres stemme

Side 4

Gospel Outreach var for første gang i Indonesien med evangeliet

Side 10

Præst er tilgængelig for samtaler hver fredag på Café Smagløs

Side 12-13

- Luthersk teologi er en modgift mod præstations-samfundet, siger den polsk-fødte forsker Piotr Malysz, under et ophold i Danmark

Side 9

Heragården

- et botilbud for unge med autisme -

søger

pædagog / ergoterapeut

Vi søger kollegaer der brænder for pædagogisk støtte til unge med autisme, herunder sensoriske og psykiske udfordringer. Vi søger to medarbejder i henholdsvis et vikariat og en fast stilling fra den 1. maj 2025, eller hurtigst muligt.

På Heragården bliver du en del af et godt arbejdsmiljø med fantastiske kolleger. Du har indflydelse på din arbejdstid og opgaver, samt mulighed for uddannelse.
Vi glæder os til samarbejdet.

Læs mere på heragaarden.dk eller kontakt Daniel Laugesen på tlf. 9627 3100.

kirkeibyen

Træningsdag:

Helbredelse og mirakler

Lørdag d. 5. april kl. 9-17 i Samværket i Kolding

Ulrik Siegumfeldt

Michael Bobjerg

Tilmelding og info - https://kortlink.dk/2rywr

KRAFTVÆRKET

Amir Tsarfati underviser ud fra bibelske profetier om Israel og dets rolle i Guds plan. Foto: Behold Israel

Amir Tsarfati holder foredrag om Bibelens profetier i Kolding og København

Israelske Amir Tsarfati holder møde den 26. marts i Parkhallen på Fynsvej 49, 6000 Kolding og den 29. marts i København på Drejervej 15, 2450 Kbh. NV . Arrangør af møderne er Kristne for Israel.

Mødet i Kolding foregår kl. 19-22 og handler om Bibelens profetier, mens mødet i København foregår kl. 14.00-15.00 og har titlen: "Vi venter hans genkomst". Møderne er gratis, men der kræves tilmelding til c4israel.dk med navn og emailadresse.

Amir Tsarfati blev født i Jerusalem i en jødisk familie og har boet i Israel hele sit liv. Som værnepligtig tjente Amir som viceguvernør i Jeriko og fik til opgave at forhandle og koordinere med palæstinenserne om en vellykket israelsk tilbagetrækning fra byen.

Efter sin militærtjeneste studerede Amir turisme ved det hebraiske universitet i Jerusalem. Han arbejdede som autoriseret rejseleder for Sar El Tours and Conferences og blev til sidst forfremmet til CEO.

Efter at have vejledt utallige kirkegrupper fra hele verden, overbeviste Gud ham om det store behov for at undervise om Israel og dets rolle i Guds plan. I 2001 grundlagde Amir "Behold Israel", og i 2014 blev *Behold Israel* en registreret non-profit organisation, hvilket gjorde det muligt for Amir at opfylde et større kald.

Behold Israel blev øjeblikkeligt en storleverandør af verdensomspændende nyheder og informationer om Israel inden for rammerne af Bibelens historie og profetier. I løbet af de sidste to årtier er Amirs budskab udvidet til store platforme over hele kloden, herunder kirker, konferencer og en stadigt voksende online undervisningstjeneste.

Amir Tsarfati er forfatter til adskillige bestseller-bøger, herunder Revealing Revelation, en overbevisende og informativ guide til Åbenbaringsbogen. Amir er gift med Miriam, og sammen har de fire børn. Hans hjem har udsigt over Megiddo-dalen (Harmagedon), der er en konstant påmindelse om Herrens kaldelse til ham om at undervise i Bibelens profetier.

Bodil

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2025: Årgang 53. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Simon Thidemann

Lisbeth Thomsen

Bodil Lanting

Erik Damm

Henriet. Pallesen

Troels Hertzum

Eilis Jokszies

Henrik Engedal

Kirsten Krog

Lisbeth Jepsen

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693
DMO oplagskontrol for 2024: 4.727

Ugens profil: Nik Bredholt

Katolik med stor økumenisk erfaring leder Danske Kirkedage

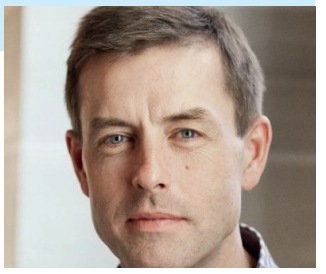

Privatfoto

Cand.polit. Nik Bredholt har siden årsskiftet været landssekretær for det store arrangement Danske Kirkedage, der løber af stablen i Kristi Himmelfartsferien i Silkeborg i 2025.

På hjemmesiden kan man læse, at Himmelske Dage er en løftestang til at fremme Danske Kirkedage. Denne bredere økumeniske bevægelse har til formål at styrke samarbejdet mellem kirker i Danmark til gensidig opmuntring, erfaringsudveksling og gudstjenestefejring samt at skabe rum for tro, fællesskab og globalt udsyn.

"Jeg glæder mig til at være med til at løfte kirkedagene som den største økumeniske begivenhed.

Jeg tror, der er en lydhørhed for samtalen om tro og samfund, som kirkedagene kan tale ind i," udtaler Nik Bredholt.

Økumenisk erfaring

Nik Bredholt kommer ud af en katolsk familie og var som ung formand for Danmarks Unge Katolikker. Alligevel har han en god portion økumenisk erfaring med i bagagen. P.t. arbejder han i det interreligiøse forum Resam – Religion og Samfund.

Nik Bredholt er menighedsrådsformand for den katolske domkirke i København. Han har i mange år medvirket i kirkedagene og var medlem af lokalkomiteen i Himmelske Dage i Roskilde 2022. Dermed er han velbevandret i kirkedags-maskinrummet.

Himmelske Dages nye landssekretær har tidligere gennem mange år arbejdet i den folkekirkelige organisation Danmission, både som udsendt missionær og programchef. Den 1. december 2012 tiltrådte Nik Bredholt således som programchef for Fattigdomsbekæmpelse i Danmission.

Nik Bredholt har tidligere arbejdet i Det Mellemkirkelige Råd i en projektansættelse, hvor han skulle identificere mødesteder og tilknytningspunkter mellem folkekirken og mennesker med anden religiøs baggrund.

Tak til forgængeren

Tidligere formand for Danske Kirkedage Søren Abildgaard ser frem til samarbejdet med Nik Bredholt og retter samtidig en stor tak til hans forgænger, Anne Mie Skak Johanson.

Som landssekretær for Danske Kirkedage var hun dybt involveret i Himmelske Dage både i 2019 og i 2022, og hun har været aktivt med i forberedelserne til dette års Himmelske Dage indtil årsskiftet.

Bodil

Velliv giver stor donation til Agape

På Frivilligdagen i Silkeborg var der fokus på at "brænde uden at brænde ud".

Landsleder Marianne Karlsmose i Foreningen Agape fik lørdag overrakt en check på 45.000 kr. af Kim-Rehné Hjort Nielsen fra Velliv Foreningens repræsentantskab.

Overrækkelsen af checken foregik under Agapes Frivilligdag på Silkeborg Friskole, skriver Agape i en pressemeddelelse.

Hjælp til særlig indsats

Marianne Karlsmose takkede for donationen og udtalte: "Det er dejligt, at Velliv værdsætter de frivilliges indsats.

Donationen giver Agape mulighed for at lave en særlig indsats for vores knap 160 frivillige spredt i hele landet sammen med frivillige fra kirker og andre diakonale organisationer i Silkeborg og omegn.

Det giver os mulighed for at tænke nyt og samle frivillige på tværs af organisationer til fælles inspiration og vidensdeling omkring det at være frivillig i opgaver, hvor man møder mange mennesker, der kæmper med livet."

Det er landsleder Marianne Karlsmoses håb, at Agape vil kunne bidrage med faglig viden og supervision, der kan løfte den frivillige indsats i Silkeborg og omegn. Frivilligdagen er et første skridt i den retning.

At brænde på den gode måde

Frivilligdagen på Silkeborg Friskole havde fokus på temaet: "Brænd endelig, men brænd ikke ud". Michelle Lind Kappel, psykolog i Agape, gav i et foredrag med efterfølgende samtale de frivillige konkrete redskaber til at vise egenomsorg som frivillig. "Elsk din næste som dig selv" står der i Det Nye Testamente, men vægten lægges ofte på den første del, og når man som frivillig mødes af store behov, kan det være svært at sætte grænser.

"Tak til velliv": En smilende landsleder, Marianne Karlsmose, fra Foreningen Agape fik lørdag overrakt en check på 45.000 kr. af Kim-Rehné Hjort Nielsen fra Velliv Foreningens repræsentantskab.

"Brænd endelig, men brænd ikke ud": Michelle Lind Kappel, psykolog i Agape, gav i et foredrag de frivillige konkrete redskaber til at vise egenomsorg som frivillig. Fotos: Foreningen Agape

Frivilligdagen satte også fokus på, hvordan forskellige organisationer arbejder med frivillighed.

Luis da Silva Martins fra Korshærsrådet i Silkeborg, Janni Vendelbo Lauridsen, der er projektleder i Kirkernes Sociale Arbejde i Silkeborg, og Marianne Karlsmose kom med eksempler på, hvordan frivillige bidrager til den diakonale indsats, og hvordan de arbejder med frivilligpleje.

Eftermiddagen var afsat til de frivillige i Agape, hvor de blandt andet arbejdede med Himmelske Dage, (den store kirkelige festival, der foregår i Silkeborg i Kristi Himmelfartsferien) skam i parforholdet og sunde kristne fællesskaber, herunder forebyggelse og bekæmpelse af negativ social kontrol.

Foreningen Agape

Foreningen Agape er en landsdækkende diakonal organisation med hovedsæde i Silkeborg på Bredhøjsvinget 1. Agape har en professionel psykologklinik, sexologisk rådgivning, telefonrådgivning hver aften samt to brevkasser om henholdsvis parforhold og psyke/tro.

Derudover har foreningen en række andre aktiviteter, der har til formål at give inspiration og hjælp til livet, når det er svært. Det er f.eks. muligt at søge Agapes støttepulje, hvis man ikke har midler til hhv. parterapi eller psykologbehandling.

Bodil

Forfatter Sigrid Undset – en kvinde, der søgte sandheden

Sigrid Undset havde været optaget af kvindesagen, men feministernes krav om fri abort og prævention fik hende til at bryde med kvindebevægelsen allerede før, hun konverterede til katolicismen.

Af Iben Thranholm

De fleste kender Sigrid Undset som en af Nordens største forfattere. Hendes monumentale trilogi Kristin Lavransdatter har fascineret læsere i generationer med sin dybdegående skildring af middelalderens Norge og en kvindeskæbne præget af kærlighed, tro og ansvar.

Men Undset var mere end en forfatter. Hendes eget liv var præget af store valg – intellektuelt, åndeligt og personligt. Et af de mest afgørende valg traf hun i 1924, da hun konverterede til katolicismen.

I anledning af 100-året for hendes konversion er biografien Det virkelige liv udkommet i Norge. Bogen går tæt på Undsets religiøse udvikling, hendes kamp med troen og den betydning, katolicismen fik for hendes liv og forfatterskab.

Udfordringen har talt med biografiens forfatter, historiker og teolog Bernt Oftestad, om Undsets vej mod troen og hendes brud med tidens kvindekamp.

Fra fritænker til troende

Sigrid Undset voksede op i et protestantisk Norge, men hendes forældre var fritænkere, der tog afstand fra traditionel kristendom.

"Hjemme hos Undset blev der aldrig talt om religion," fortæller Bernt Oftestad. "Hendes far, en fremragende arkæolog, havde brudt med sin kristne baggrund, og hendes mor, der var fra Kalundborg, havde en traditionel dansk folkekirkebaggrund, men troen spillede ingen stor rolle i hjemmet."

Som ung betragtede Undset sig selv som agnostiker. Hun var skeptisk over for religion og stod uden nogen fast trosforankring. Men en eksistentiel søgen trak hende alligevel i en anden retning.

Oftestad fortæller: "Hun så, at det moderne krav om frihed fra religion, metafysik og kirke førte til en selvcentreret individualisme og relativisme. Menneskelivet mistede sin forankring.

Friheden havde ikke andet mål end selvrealisering. Hvis man havde en mening med livet, var den noget, man selv skabte. Undset reagerede på denne ideologi ved at blive agnostiker.

Moderniteten satte sin lid til videnskaben. Men for Undset kom videnskaben aldrig tæt på det virkelige liv. Det virkelige liv rummer både svigt og kærlighed, fornedrelse og undergang, men også det gode og det smukke. Videnskaben kunne ikke indfange denne eksistentielle erfaring. I dens virkelighed var der ingen sande 'værdier' at finde."

Det var mødet med Rom, der for alvor gav Undset en ny retning i det åndelige liv:

"Undset fik et nært møde med den katolske kirke i Rom, hvor hun opholdt sig flere gange fra 1909," forklarer Oftestad. "Senere i England læste hun G.K. Chesterton og præsten Hugh Benson. Benson var konvertit, mens Chesterton var på vej mod konversion.

Trods sin skepsis over for kirke og religion må Undset have været fascineret af det katolske. 'Den romerske kirke har da i det mindste form – den virker ikke irriterende på ens intelligens,' skrev hun til en veninde."

Lige så stille begyndte hun at se katolicismen som den sandhed, hun søgte.

Bruddet med kvindesagen

Inden sin konversion var Undset engageret i kvindesagen. Hun var optaget af kvinders livsvilkår, men hun tog skarpt afstand fra de moderne feministiske idealer.

"Undset var som ung kvindelig forfatter engageret i kvindesagen og kvindelivet. Ingen havde endnu forståelse for Ibsens frigjorte og myndige kvinde, men Undset opfattede også kvinders liv som anderledes," siger Oftestad.

Men alligevel kom det til et definitivt brud, da kvindebevægelsen begyndte at kræve fri abort og prævention som en del af kvindekampen.

"For kvinderne handlede det om at vinde frihed gennem kontrol over deres 'børneproduktion'.

Dette blev set som et middel til at sikre sig et værn imod ufrihed og undertrykkelse. For Undset ramte dette selve forudsætningen for vores menneskelige civilisation: 'Moderskabet', som giver os familien – mor, far og barn – kan ikke rationaliseres, hverken politisk eller økonomisk, for her står vi over for 'selve livet'," forklarer Oftestad.

"'Den romerske kirke har da i det mindste form – den virker ikke irriterende på ens intelligens,' skrev hun til en veninde."

Undset havde denne opfattelse allerede før sin konversion, men den katolske lære om køn, samliv og familie bekræftede blot det, hun allerede stod for.

Troens intellektuelle grundlag

Undsets vej til katolicismen var ikke kun følelsesmæssig – den var også intellektuel. Hun fandt en fast filosofisk grund i middelalderteologen Thomas Aquinas' tanker.

"Thomas Aquinas' filosofi åbnede den virkelige virkelighed for hende. Begreber som godhed og kærlighed fik et objektivt virkelighedsindhold. De etiske værdier, som både den enkelte og kulturen må have som grundlag, fik en filosofisk basis i den virkelige virkelighed. I det lå også troen på en evig Gud.

Undset indså, at gudstroen var en nødvendig konsekvens også for hende. Vejen til konversion begyndte derfor som et filosofisk opbrud," forklarer Oftestad.

For Undset var troen ikke blot en følelse, men en erkendelse af en dybere sandhed.

En ny livsforståelse

Efter sin konversion voksede Undset stadig dybere ind i det katolske trosliv.

"Fra 1920 voksede Undset stadig dybere ind i katolsk tanke og trosoplevelse. Både intellekt og hjerte må konvertere. Hjertet er noget andet og mere end en muskel i menneskekroppen. Det er menneskets livscentrum," siger Oftestad.

Hun hentede inspiration fra kirkefaderen Augustin, som mente, at tanken får sin retning fra hjertet.

"I mennesket ligger en eksistentiel søgen og uro efter hvile i fællesskab med Gud.

Hos Undset forenes Thomas Aquinas og Augustin i en mystisk Kristus-fromhed. Den giver frelsende enhed med Kristus gennem nadveren og et liv formet af hans offer – et frivilligt kærlighedsoffer på vejen til saligheden. Dette er netop hvad Undset forstår som det virkelige liv," forklarer Oftestad.

I anledning af 100-året for Sigrid Undsets konversion har den norske teolog Bernt Oftestad (indsat foto) skrevet biografien "Veien til det virkelige liv." Bogen går tæt på Undsets religiøse udvikling, hendes kamp med troen og den betydning, katolicismen fik for hendes liv og forfatterskab.

Undsets relevans

Hvorfor er Undsets historie stadig vigtig i dag?

"Det moderne gennembrud har gået sin gang, og vi er nu i postmodernismen. Centreringen om det subjektive jeg er blevet stadig stærkere. Det bærer nihilismen med sig. Men behovet for at finde en sikker grund for livet er levende også i dag. Undsets liv og forfatterskab kan være en god vejviser," siger Oftestad.

"Mange søger mod østlig mystik, men den giver ikke andet end tom erfaring. Undsets mystik giver fællesskab med Gud ved at blive ét med Kristus – hans liv, død og opstandelse – gennem Kirkens sakramentale liv."

Undset levede det virkelige liv – et liv med tvivl, søgen og til sidst en overgivelse til troen. Hendes historie lever videre, og hendes bøger taler stadig til os i dag.

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

KLUMME

Sex overalt - selv på plejehjemmet

For nylig kom sexlegetøj på hylderne i Netto og Føtex. Går jeg bare ned for at købe en liter mælk eller noget chokolade, bliver jeg samtidig tilbudt varer, der skal stimulere på intim vis. Sex er blevet en vare, der skal sælges overalt.

Den danske virksomhed Peech vil nu også tilbyde sexlegetøj til ældre. De har udviklet seniorvenlige produkter og samarbejder med Ældre Sagen og Seniorshoppen. Det handler ikke kun om salg, men også om en mission: Medstifter og direktør Clara Filipa Damgaard Andersen mener, at vi taler for lidt om ældres sexliv. "Seksualitet, lyst og nydelse er vigtigt, uanset alder," siger hun til B.T.

Tre plejehjem venter nu besøg af Peech, som skal afholde arrangementer for beboerne. Et af dem er et 'Peechy Party', hvor produkterne bliver fremvist og demonstreret. Derudover skal en sexolog besøge nogle af plejehjemmene for at tale om lyst.

Men Peech er ikke de eneste, der missionerer for sex. I den modsatte ende af aldersskalaen har filmen Spermageddon netop haft premiere i biograferne. Den handler om et ungt par, der har sex, og om to sædceller, Cumilla og Simens, der kæmper for at nå ægget. Filmen har en aldersgrænse på syv år og indeholder et seksualiseret og til tider groft sprog. Mange har reageret med forargelse – og med god grund.

Både missionen for seniorsex på plejehjemmene – som for mange blot vil handle om selvtilfredsstillelse, fordi de ikke har en partner – og børnefilm med sperm, viser, at grænserne for seksualitet er ophævet.

Hvis der ligger en filosofi bag, og ikke blot en perversion, så er budskabet klart: Har du ikke sex, mangler du noget afgørende i dit liv. Dyrker du ikke sex, er du sær.

Men det passer ikke. Jeg kender mange, der bevidst har valgt et liv uden sex – præster, munke, nonner og helt almindelige mennesker. De er ikke ulykkelige. Tværtimod er de ofte blandt de mest harmoniske og tilfredse, jeg kender. Man kan leve et meningsfuldt liv uden sex, selvom det kan indebære et savn af intimitet. Livsglæde forudsætter ikke seksualitet.

Den konstante seksualisering af både børn og ældre tyder på, at vi har mistet en dybere mening med livet. Sex er ikke længere forbundet med kærlighed eller det at skabe nyt liv – det er blevet et mål i sig selv. Men når nydelsen bliver det eneste formål, skaber det ikke varig tilfredshed, kun en følelse af tomhed. Og i jagten på at udfylde tomheden søger vi endnu mere sex, uden nogensinde at blive rigtigt mætte.

Af Iben Thranholm
Cand. theol., journalist

Programchef for SAT-7 i Libanon:

"Håbet er det vigtigste redskab vi har i kampen for lighed"

Juliana Sfeir står i spidsen for den libanesiske TV-kanal SAT-7's offentlige engagement og har været med til at skabe nogle af kanalens største succeser. Den 24. januar repræsenterede hun SAT-7 ved Vatikanets World Communication Day.

Af Asta Klosterskov Handberg

I anledningen af Kvindernes Internationale Kampdag har vi sat Juliana Sfeir stævne for at snakke om håb, tro og kampen for lige rettigheder til alle.

Juliane Sfeir har tidligere vundet Pauline Jaricot Award'en, som uddeles til en kvinde, som har gjort noget særligt for samfundets udsatte grupper. I januar repræsenterede hun det kristne satellit tv-netværk SAT-7 ved Vatikanets World Communication Day.

Juliana Sfeir står i spidsen for den libanesiske tv-kanal SAT-7's offentlige engagement og har vundet Pauline Jaricot Award'en, som uddeles til en kvinde, som har gjort noget særligt for samfundets udsatte grupper. På billedet ses Juliana Sfeir hilse på paven den 24. januar.
Foto: @vatican media

Gud er en del af min dagligdag

"For mig er Gud en del af min dagligdag. Min tro inspirerer mig i mit arbejde, den inspirerer mig til at handle og til at tage ud og møde folk der, hvor de er," fortæller Juliana Sfeir over et Zoom-link fra Libanon. Forbindelsen er ustabil, og hun kæmper med at sætte et nyt internetkabel i computeren. "Vi har nogle elendige internetudbydere," griner hun.

Selvom det ind imellem kniber med internetforbindelsen, er der ingen tvivl om, at Juliana Sfeir elsker sit job og sin arbejdsplads. Hun er Public Engagement Manager hos den Libanesiske tv-kanal SAT-7, hvor hun har arbejdet i forskellige roller siden starten af 00'erne. En arbejdsplads, som hun drømte om som ung.

"Jeg har altid gerne villet bruge min tro til at hjælpe andre og skabe bedre vilkår. Det kan jeg gøre hos SAT-7," siger hun og fortæller, at for hende er tro ikke et spørgsmål om at gå i kirke eller læse Bibelen ord for ord. Det handler om at hjælpe dem, hun møder på sin vej.

"Jeg beder i bilen på vej på arbejde, når jeg vasker hår, eller når jeg går en tur. For mig handler det om at finde inspiration til mit arbejde og finde styrke til at hjælpe andre og løfte dem."

Kampen for lige rettigheder og åben dialog

Juliana Sfeir har lavet det hele – hun er uddannet i medier og kommunikation fra Leeds Universitet. Hun har lavet dokumentarfilm, radioprogrammer, reklamer og sågar produceret musikvideoer, men hun har altid haft en drøm om, at gøre mere med sit arbejde.

Det fik hun muligheden for, da hun for over tyve år siden blev tilbudt en plads på holdet hos SAT-7.

Siden da har hun brugt sit arbejde til at skabe dialog og sammenhold på tværs af religion, kultur og køn blandt andet som leder for projektet Lebanon, Our Story, som er støttet af det danske udenrigsministerium, CKU og Bibelselskabet.

"Libanon er præget af diversitet, men også af dybe politiske og sociale skel. Storytelling spiller en vigtig rolle i at bygge bro og skabe sammenhængskraft på tværs af religiøse grupper," fortæller Juliana Sfeir og understreger vigtigheden af et projekt som Lebanon, Our Story.

Projektet samlede unge fra hele Libanon til en række workshops, hvor de sov, spiste og boede sammen, mens de arbejdede på at fortælle deres historier om mobning, vold og ensomhed.

"Jeg blev særligt rørt af de unge mennesker, som åbnede op, så snart de blev taget ud af deres vante omgivelser.

Det var de unge kvinder, der førte an og delte historier om skam, mobning og ensomhed," siger Juliana og tilføjer "Specielt en ung kvinde gjorde indtryk på mig. En syrisk flygtning, som åbnede op og fortalte om hendes oplevelse med mobning og ensomhed.

Jeg kunne mærke, hvordan hun voksede og byggede venskaber gennem projektet. Det er ikke let at blive accepteret, når man kommer med en anden religion og baggrund end de mennesker, der er omkring en.

"Jeg har lige besøgt Vatikanet, og i min tale fremhævede jeg håb. Du hører mig hele tiden tale om håb. Det er godt at forstå, hvor man kommer fra og de udfordringer, man har været igennem. Men det er endnu vigtigere at fortælle historier om håb og vise, at vi kan opbygge relationer gennem håb og gennem sandheden."

Men hvis man fortæller sin historie og lytter til andres historier, så åbner man op for dialog og forståelse," fortæller Juliana Sfeir.

Og lige netop dialogen og håbet fremhæver Juliana Sfeir igen og igen. For hende er de to ting altafgørende for at skabe bedre vilkår og rammer for udsatte mennesker, både i Libanon og resten af verden.

"Jeg har lige besøgt Vatikanet, og i min tale fremhævede jeg håb. Du hører mig hele tiden tale om håb. Det er godt at forstå, hvor man kommer fra og de udfordringer, man har været igennem. Men det er endnu vigtigere at fortælle historier om håb og vise, at vi kan opbygge relationer gennem håb og gennem sandheden," siger hun.

Kvinders stemmer skal høres

Juliana Sfeirs arbejde drejer sig sjældent kun om en kamp. Det handler ofte både om unges rettigheder, kvinders stemmer i samfundet, et bedre liv for folk med handicap og en større forståelse mellem religionerne. Alligevel har hun et særligt forhold til kvindekampen.

"Det var noget af det første, jeg arbejdede med hos SAT-7," fortæller hun og fortsætter: "Jeg oplever, at kvinder i MENA-regionen, inklusiv i Libanon, i højere grad finder deres stemmer. I SAT-7 giver vi kvinder og piger muligheden for at forstå deres identitet og værdi gennem Gud og opfordrer dem til at bruge deres stemmer – både privat og i offentligheden."

Og hvis kvinders stemmer skal blive ved med at vokse i Libanon og resten af regionen, er der brug for, at man målretter indsatser mod dem, mener Juliana Sfeir.

"Der er mange programmer, der fremmer grundlæggende ligestilling mellem kønnene i Mellemøsten og Afrika. Men i SAT-7 prøver vi at målrette arbejdet. Blandt andet gennem vores Gender Equality & Freedom projekt.

Hvor vi kæmper for kvinders ret til at gentænke deres tro og nå frem til deres egne overbevisninger, samtidig med at vi anerkender de enorme udfordringer, som kvinder i regionen står overfor, når de udøver deres Tros- og Religionsfrihed," fortæller hun og slutter med: "Glædelig kampdag til alle verdens kvinder."

Projektet Lebanon, Our Story blev både til en bog og fem små film, der fortæller de unges historier med deres egne ord. Bogen kan læses her: Lebanon-Our-Story-Book-English.pdf

Blå Kors åbnede den første genbrugsbutik i en tidligere slagteri- og fiskeforretning i Næstved den 7. marts 1975. Foto: Blå Kors Danmark

50 år med genbrug, der hjælper socialt udsatte

I fem årtier har Blå Kors Danmarks genbrugsbutikker været med til at hjælpe socialt udsatte børn, unge og voksne i hele Danmark. Genbrug er i mellemtiden gået fra at være yt til in.

Fredag den 7. marts var det 50 år siden, at Blå Kors Danmark slog dørene op til deres første genbrugsbutik i en tidligere slagteri- og fiskeforretning. Det var startskuddet til flere årtier med genbrugsguld og økonomisk støtte til organisationens sociale og diakonale hjælpearbejde.

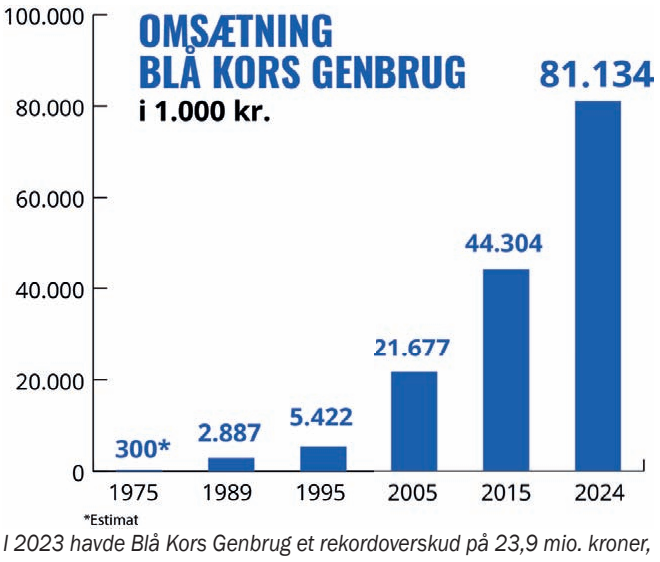

I 2023 havde Blå Kors Genbrug et rekordoverskud på 23,9 mio. kroner, som gik til Blå Kors' sociale arbejde.

"Det er fantastisk, at vi kan fejre 50-års jubilæum i år. Det kan vi kun, fordi vi har et godt formål, og fordi vi har en masse dedikerede frivillige, som kan se værdien i at bruge deres tid i butikkerne," lyder det fra Anders Christensen, der er chef for Blå Kors Genbrug.

Da den første butik havde set dagens lys i 1975, gik det hurtigt, og i dag tæller Blå Kors Genbrug mere end 50 butikker rundt i hele Danmark og en webshop, som tilsammen genererer millionoverskud til at hjælpe udsatte børn, unge og voksne, skriver Blå Kors i en pressemeddelelse.

Fra armod til livsstil

Tilbage i 1970'erne og 1980'erne var det hverken moderne eller bæredygtigt at handle tøj og møbler i genbrug. Det var i stedet forbundet med social armod. Men siden da har danskernes holdning til genbrug ændret sig markant. Det mærker man også i Blå Kors Genbrug:

"I begyndelsen var det i høj grad vores gode formål, der drev værket, men så kom den ekstra dimension med bæredygtighed. I dag er det in at handle i genbrug, og for mange er det et aktivt tilvalg og en livsstil, som signalerer, at man har omtanke for miljøet og andre," siger Anders Christensen, der tilføjer, at det bl.a. resulterede i et rekordoverskud i 2023.

"Nu ved jeg godt, jeg siger noget vildt, men jeg tror ikke, det har toppet endnu. Vi kommer til at se en endnu større omtanke for miljø og andre, hvor flere forbrugere ændrer forbrugsmønstre og handler genbrug," fortsætter han.

Intet uden de frivillige

Når Blå Kors Genbrug fungerer så godt, skyldes det i høj grad de mere end 2.200 dedikerede frivillige, som hver dag sørger for gode varer på hylderne, flotte butikker og glade kunder.

"Alle vores dedikerede frivillige gør en kæmpe indsats hver dag. Det kan kun lade sig gøre, fordi de har lyst til at være en del af fællesskabet og arbejde for det gode formål," lyder det fra Anders Christensen.

Overskuddet fra Blå Kors' mere end 50 genbrugsbutikker går til Blå Kors Danmarks sociale hjælpearbejde, som hjælper og støtter børn, unge og voksne, der kæmper med alkohol- og stofmisbrug, hjemløshed, ensomhed, psykisk sygdom eller er økonomisk trængte.

Blå Kors Genbrug

Den første Blå Kors genbrugsbutik åbnede i Næstved i en tidligere slagteri- og fiskeforretning den 7. marts 1975. Et par måneder senere åbnede butik nummer to i et nedlagt røgeri i Aalborg, og butik nummer tre fulgte hurtigt trop i en forhenværende ostebutik i Odense.

I 1979 åbnede butik nr. 10, og i dag tæller Blå Kors Genbrug 52 butikker.

I 2012 lancerede Blå Kors Danmark sin første webshop med salg af genbrugstøj.

Og i 2023 havde Blå Kors Genbrug rekordoverskud på 23,9 mio. kroner, som gik til Blå Kors' sociale arbejde.

Bodil

Færdselsbetjent Vlado Lentz er en af de tv-kendisser, der medvirker i "Lad os tale om tro"-kampagnen.

To ud af tre unge taler gerne om tro

Den fælleskirkelige kampagne "Lad os tale om tro" har fået flere af de 18-29-årige til at tale om troen, viser en meningsmåling.

Unge viser sig overraskende interesserede i at tale om tro – og er lette at motivere til det.

Det skriver organisationerne bag kampagnen "Lad os tale om tro" i en pressemeddelelse.

Trivselskommissionens nylige rapport indeholder blandt andet et kald på "mening" og "livsoplysning" til unge. Men mange unge er allerede godt i gang, og de vil gerne tale om tro. Det viser en meningsmåling, som de mange kirkelige organisationer bag den landsdækkende kampagne "Lad os tale om tro" har fået udarbejdet.

Stigning på en tredjedel

Ifølge målingen havde 48 procent af de 18-29-årige talt om tro den seneste måned, inden "Lad os tale om tro"-kampagnen gik i gang. Men allerede midtvejs i kampagnen var dette tal steget med en tredjedel til 66 procent!

Det overrasker generalsekretær Mikael Wandt Laursen fra FrikirkeNet, som har været tovholder på kampagnen: "Det er kampagnens helt store overraskelse, at så stor en del af de unge gerne vil tale om tro. Og at endnu flere vil gøre det, når de får inspiration til det, viser et reelt behov for samtaler om tro blandt unge."

Meningsmålingen er udarbejdet af det uafhængige analyseinstitut Wilke til evaluering af kampagnen.

Kampagnen

Kampagnens omdrejningspunkt er en hjemmeside med længere videoer (inklusiv samtaleværktøjer) af kendte og mindre kendte mennesker, der taler om deres holdning til tro.

Men i praksis har den ledsagende kampagne med korte videoer på navnlig Facebook

"Det er kampagnens helt store overraskelse, at så stor en del af de unge gerne vil tale om tro," siger generalsekretær Mikael Wandt Laursen.

udviklet sig til den reelle drivkraft i kampagnen. Disse videoer er nået ud til 1,9 millioner unikke brugere, og i alt kan syv procent af danskerne ifølge Wilke huske at have set trosvideoer på de sociale medier – og 20 procent af disse har brugt videoerne som afsæt for samtaler om tro.

Tallene understreger en generel udvikling, hvor kirkerne oplever en bred og stigende interesse for tro og eksistens. I en tid med store forandringer, usikkerhed og søgen efter mening engagerer unge sig i tro på mange platforme, også for eksempel TikTok og Instagram.

Kirkernes opgave

Det er vigtigt, at kirkerne møder denne interesse, mener formanden for Landsforeningen af Menighedsråd, Anton Pihl.

"Kirkerne vil gerne bidrage med gode rammer for samtalen og værktøjer til at fortælle og lytte til hinanden. Vi ønsker at vise, at det er trygt og givende at dele sine tanker om tro og det dybe i livet med for eksempel en ven, et familiemedlem eller et nyt bekendtskab," siger Anton Pihl.

Om meningsmålingen

Tallene stammer fra to befolkningsundersøgelser foretaget af det uafhængige analyseinstitut Wilke. Analyseinstituttet har som led i evalueringen af kampagnen "Lad os tale om tro" talt med respondenter, som er repræsentative for voksne danskere. Resultatet er dog behæftet med en vis statistisk usikkerhed.

Undersøgelserne er foretaget henholdsvis før og efter, at kampagnen for "Lad os tale om tro" blev skudt i gang.

Videoer og samtaleoplæg

Den fælleskirkelige kampagne, der skal få danskerne til at tale om tro, er bygget op om samtalevideoer med både ukendte og kendte danskere – eksempler på sidstnævnte er Alex Vanopslagh, Casper Christensen, Ida Auken og Vlado Lentz.

Hver samtalevideo indeholder et citat og et bibelvers og slutter af med en samtalemenu, som gør det let for to eller flere at fortsætte samtalerne bagefter. Videoerne findes også i en kort tominutters udgave, som er blevet udbredt på de sociale medier.

Organisationerne bag kampagnen

En historisk bred alliance af kirkelige organisationer står bag kampagnen "Lad os tale om tro".

Disse er: Landsforeningen af Menighedsråd, Bibelselskabet, Den katolske Kirke, FrikirkeNet, Danske Kirkers Råd, Dansk Oase, Evangelisk Alliance, Frelsens hær, Kristeligt forbund for Studerende, Alpha Danmark, Areopagos og Baptistkirken i Danmark.

Bodil

LEDERARTIKEL

Fastetid, international kampdag og en sikker hånd

Som lille dreng løb jeg engang rundt sammen med en anden dreng og legede på kanten af nogle vandbassiner. Det var et afspærret område med hegn ved boligblokkene, hvor man ikke måtte lege. Der var en del alger på kanten af bassinerne, og på et tidspunkt røg jeg ned i vandet.

Jeg kunne ikke svømme, og jeg kan huske, at jeg begyndte at synke ned under vandet. Jeg kan også huske billedet af ham, jeg legede med, der kom løbende ovre fra venstre og hen imod det sted, hvor jeg var under vandet – og så kan jeg huske, at der kom en hånd ned i vandet og trak mig op.

For ikke så længe siden så jeg et afsnit af serien The Chosen, hvor Jesus rækker hånden ned i vandet og trækker Peter op. Scenen var lavet på en måde, som gav mig et ret tydeligt deja vu til dengang, hvor jeg som dreng så en lignende hånd, der kom ned og hev mig op.

Oplevelsen har fået mig til at tænke på, hvor tit Jesus stikker hånden ud og trækker os op, når vi er ved at gå helt ned.

Det kan virkelig føles som at være ved at drukne, og så rækker han sin hånd ud og hiver os op igen.

Det kan være, når vi er ved at drukne i sorg eller bekymring – for os selv, vores arbejde eller vores omgivelser.

Det kan være, når vi, som mange gør lige nu, bekymrer os over verdensfreden og vores eget lille lands fred.

Der er ikke en situation, hvor Gud ikke kan række sin hånd ud og trække os op.

Han kan række sin hånd til en hel menighed og trække den op. Han kan for den sags skyld også række en hånd ud til et helt land og trække det op.

Lørdag den 8. marts er det kvindernes internationale kampdag. Hvis bare verdens ledere kunne nøjes med det samme; en enkelt international kampdag. Desværre lader det lige i øjeblikket til, at hver dag er deres internationale kampdag. Den samme følelse kan jeg i øvrigt også nogle gang få på de sociale medier, hvor det ofte lader til at være alles internationale kampdag.

Fastetiden, som begyndte i onsdags, er, udover at være en anledning til at give afkald på forskellige ting og til at rette fokus mod Gud og øge sin taknemlighed, også en årligt tilbagevendende begivenhed, hvor Jesus rækker hånden ud og giver os mulighed for at gribe fat og lade ham trække os op, trække os ud, trække os væk fra hverdagens travlhed og bekymringer og forkerte fokus, så vi igen kan få luft.

Jeg er ikke selv en mester til at faste, men jeg er til gengæld ret god til at være lige ved at drukne – og så er det altså rart at have en hånd at gribe fat i.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Maria Thaarup,
Præst i metodistkirken, Århus

Se dit eget mørke i øjnene - med Jesus ved din side

Jesu fristelse i ørkenen indbyder til fastetidens formål: At komme Gud nærmere. Når vi søger Helligånden, kan der komme indre dæmoner og vores egen brudthed frem. Måske har du oplevet noget ligende i dit eget liv: Når du står i noget, som er godt og smukt og sandt, og så pludselig erfarer du, at gamle minder, sår og skrammer vælter op i dig? Hvis der er ro omkring os kan vi høre den indvendige larm.

Jesus drives ud i ørkenen af Ånden og er der, som jøderne var det, da Gud befriede dem fra Egypten – dengang i 40 år, nu i 40 dage. Jøderne var et ulydigt folk, der fandt på alle mulige unoder og falske guder, Jesus er den lydige søn, der holder sig til Guds kærlighed. Jesus faster i 40 dage og i 40 nætter, hvilket er bemærkelsesværdigt, da det var normalt, at man fastede i dagstimerne, men ikke om natten.

Vi inviteres i fasten til at søge stilheden og komme Gud nærmere. Det indebærer også at se vores eget mørke i øjnene.

Fristerens taktik

Djævlen, navnet på ham eller den som frister, kendes også som Satan, Beelzebul eller dæmonernes fyrste. Satan betyder "modstander" og "anklager" og djævlen betyder "bagtaler" eller "bagvasker". Det er altså den magt, som modarbejder Guds plan med mennesker, nemlig at elske hele skaberværket til frelse og til liv. Djævlen møder Jesus med tre fristelser, og Jesus besvarer dem alle tre med love fra 5. Mosebog, Shema Israel, den jødiske trosbekendelse: Hør Israel, Gud er én Gud. Derfor skal du elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke.

I teksten fristes Jesus med de ting, som er vigtige for mennesker: Basale behov, sikkerhed og status. Det er en forenklet udgave af Marslows behovspyramide, vi har med at gøre her.

Jeg hørte engang en amerikansk metodist-prædikant beskrive, at det, som fristeren frister os med, må indeholde elementer af noget, vi kan genkende som godt. Det kan ikke være ren ondskab, for så ville vi jo blive bange og ikke overveje at lade det komme ind i vore sind og hjerter. Og det er sådan, bagtaleren arbejder: Ved at tage noget, som er af sandhed og af godhed og så dreje det til sin egen fordel, så vi tror, at vi kan undvære Gud. Så vi mennesker, ganske som Adam og Eva i den oprindelige synd, tænker, "nåååå, men lige det her, det kan jeg godt klare uden Gud… jeg tør ikke rigtig spørge om det her"

Første gang handler det om mad, det helt basale. Jesus har ikke spist i 40 dage, og Jesus lider af sult. "Hvis du er Guds søn…" Djævlen ved ligeså godt som Jesus selv, at han ER Guds søn. Men bagtalerens mester forsøger at så tvivl i Jesu hjerte om hans sande identitet. Det kender vi jo til i vore egne liv, når vi slår os på tanker, som "hører jeg mon også til hos Gud? Er jeg velkommen?"

Anden gang er det om beskyttelse. Fristeren vil have Jesus til at afprøve Guds beskyttelse og trofasthed. Det kan vi jo komme til i vore egne liv også: "Hvis ikke Gud svarer på min bøn, så er det fordi, Gud ikke vil mig."

Tredje gang drejer det sig om magt, rigdom, pomp og pragt. Status og succes er så indvævet i vores samfund, at vi måske slet ikke lægger mærke til omfanget. Hver gang, vi forkynder til verden og til os selv, at vores identitet er andet, end at vi er elskede Guds børn, så er vi af verden og ikke i verden. Når vi går med på verdens tendenser angående vores ambitioner med vores job, studier, træning, udseende, familier, ja endda med vores menighedsfællesskaber og kirkearbejde, så giver vi os hen til en anden fortælling end den, der er Guds. Så går vi med på fortællingen om, at vores indsats og arbejdsmoral kan give os kærlighed og frelse – så har bagtaleren ret.

Frelse og nåde i at give slip

Men evangeliet, det glade budskab i Jesu fristelse i ørkenen, er, at der er frelse og nåde i at give slip. Jesus giver slip: Han lader ikke de ting, Djævlen frister ham med, komme ind under huden på sig, fordi han hviler i Guds kærlighed, og så er alt andet uvæsentligt.

Jesus er vores Frelser og Herre. Vi kan inspireres af den måde, Jesus elsker Gud på. Men vi må passe på med at dømme os selv og i virkeligheden give modstanderen endnu mere brændstof ved at tro, at vi ikke er gode nok børn, hvis vi fejler og ikke kan modstå ligesom Jesus. Det gør alle mennesker – hver dag. Men vi kan forsøge, som Jesus gør, at give slip på kampen om frelse. Den gives kun af Gud Helligånden. Det er de gode nyheder: At Gud elsker verden og dig så højt, at alt det, du fristes af og giver efter for, det kender Gud allerede til, ligesom at Jesus er ført ud i ørkenen af Ånden for at fristes. Vi inviteres til i fasten at se vores eget mørke i øjnene. Det, som bor i os, og som er i verden.

Imens vi gør det, så er Jesus selv ved vores side, i vore hjerter. Også når vi tror, at vi er i ørkenen et helt forladt og ensomt sted – der er Helligånden. Amen.

Prædikentekst: Matt. 4,1-11

Fristelsen i ørkenen

Så blev Jesus af Ånden ført ud i ørkenen for at fristes af Djævelen. Og da han havde fastet i fyrre dage og fyrre nætter, led han til sidst sult. Og fristeren kom og sagde til ham: "Hvis du er Guds søn, så sig, at stenene her skal blive til brød."

Men han svarede: "Der står skrevet: 'Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.'" Da tog Djævelen ham med til den hellige by, stillede ham på templets tinde og sagde til ham: "Hvis du er Guds søn, så styrt dig ned. For der står skrevet: 'Han vil give sine engle befaling, og de skal bære dig på hænder, så du ikke støder din fod på nogen sten.'"

Jesus sagde til ham: "Der står også skrevet: 'Du må ikke udæske Herren din Gud.'" Igen tog Djævelen ham med sig, denne gang til et meget højt bjerg, og viste ham alle verdens riger og deres herlighed og sagde til ham: "Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig."

Da svarede Jesus ham: "Vig bort, Satan! For der står skrevet: 'Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.'" Da forlod Djævelen ham, og se, der kom engle og sørgede for ham.

Bibeltekst bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Kristian S. Larsen
cand.theol., formand
for Kirkelig Samling om
Bibel og Bekendelse

Fald til ro igen, min sjæl (II)

Det er ikke vores opgave, og det står ikke i vores magt at gøre Gud relevant. Men den, der kom til kort i sin egen indsats, kan blive et godt og brugbart redskab for alt det gode, Gud vil give og gøre.

Kirken har meget arbejde at gøre. I en tid, hvor den kristne tro på mange måder synes på tilbagetog i vores folk, kaldes der på forkyndelse og undervisning, på vidnesbyrd og formidling, på omsorg, diakoni og tjeneste i dagligdagen.

Vi må i gang, arbejdet ligger lige foran os og kalder på os. Det er rigtigt og nødvendigt at minde hinanden om. Gud kan og vil bruge os hver især. Og vi skal holde hinanden til ilden, opmuntre hinanden til tjeneste – og lade os bruge af Gud hver med sine evner og gaver.

Gud er også tro i de små ting. Han har lovet at bruge forståelige og almindelige menneskeord, dåbens vand, nadverens brød og vin og jævn og dagligdags omsorg som sine virkemidler. I disse små ting er han trofast – og bruger dem til store ting. Her er der hvile til alle os, som kender til at være presset af både andres og ikke mindst egne forventninger om nytænkning og opfindsomhed.

Afhængighed af Gud

Selvfølgelig er det godt og prisværdigt at gøre sig umage med arbejdet i menighed og fællesskab: med forkyndelse, formidling og musik, med det sociale fællesskab, med de fysiske rammer og alle de praktiske opgaver.

Følelser og oplevelser er heller ikke i sig selv noget negativt. Langtfra. Den dybfølte erfaring af Guds nåde og nærvær er en gave, som han skal takkes for.

Men for ikke at køre af sporet og ende i åndelig udmattelse, må det alt sammen sættes ind i en ramme af afhængighed af Gud og tillid til ham: Fald til ro igen, min sjæl, for Herren har handlet vel imod dig (Sl. 116,7).

Dét budskab har adresse også til mennesker, menigheder og fællesskaber, som ønsker at formidle Guds ord rent og ægte, men som i bedste mening slider sig trætte med at være nytænkende og innovative, relevante og omstillingsparate.

Vi skal ikke gøre Gud relevant

For det er ikke vores opgave og ikke i vores magt at gøre Gud relevant. Fald til ro – i tryg og glad tillid til Guds ord til os.

Når noget lykkes – gudstjenesten, vidnesbyrdet, fællesskabet, omsorgen, troens opståen og fornyelse – så skyldes det, at Gud har arbejdet i og gennem mennesker. Og dét sker 'ikke ved magt, og ikke ved styrke, men ved min ånd, siger Hærskarers Herre'. (Zak. 4,6)

Hvad Gud har gjort for dig

Den amerikanske præsident John F. Kennedy sagde som bekendt i sin indsættelsestale i 1961:

'Spørg ikke, hvad dit land kan gøre for dig; spørg, hvad du kan gøre for dit land.'

Det er flotte ord, som også i dag er relevante – til rette tid og sted. Men i forhold til Kirkens liv og den enkelte kristnes tjeneste må sætningen vendes om:

'Spørg ikke (først og fremmest) om, hvad du kan gøre for Gud, men hvad Gud har gjort for dig.' Hav tillid til dét, og find hvile og glæde i dét.

Derfor kan forkyndelsen eller gudstjenesten være god og kan siges at 'lykkes', selv om den ikke blev omgærdet af de store følelser og oplevelser. For det afgørende er ikke, at vi og vore projekter lykkes, men at Gud 'lader sit ord i nåde lykkes', som en salme formulerer det (DDS 390 v. 1).

Og erfaringen af mangelfuldheden ved vor egen indsats kan lede til en fornyet forundring over, hvad Gud trods alt kan udrette gennem mennesker. Som det hedder i en nyere sang:

'Du har lovet, den, som kommer til kort, vil du aldrig nogensinde sende bort.'

Det gælder også, når det, vi kom til kort med, havde at gøre med kirken, gudstjenesten, menigheden, fællesskabet. Den, som kom til kort i alle de velmente, men stressende og frugtesløse anstrengelser, vil Gud aldrig sende bort.

Tværtimod kan den, der kom til kort i sin egen indsats, netop blive et godt og brugbart redskab for alt det gode, Gud vil give og gøre.

Da fiskenettene efter en hel nats veltilrettelagt fiskeri stadig var tomme, vovede Peter at følge Jesu kald til at kaste dem ud igen – med dét afgørende perspektiv: 'På dit ord, Herre' (Luk. 5,5).

Gud kan skrive lige på vore skæve streger. Han kan bruge os, som ikke magter altid at være smarte og veltilrettelagte, opfindsomme og nyskabende.

Han kan tale og virke gennem ord og ritualer, som der er blevet slidt på i århundreder. Ja, netop ældgamle ord og ritualer kan vise sig at være de bedst egnede til at bære Guds ord til os og bære vores tak og lovsang til ham – og derved formidle ro og hvile.

Ikke præstation, men tjeneste

Kirkens arbejde er aldrig en præstation, men tjeneste: 'På dit ord, Herre.'

Gudstjenesten skal ikke bæres af menneskelig opfindsomhed, men af Guds trofasthed. Den erkendelse er der hvile i – for præster, ledere, menigheder og fællesskaber.

Vi må have lov at sænke skuldrene og sænke forventningerne til former og følelser og hæve tilliden til Gud. For, som Grundtvig skrev: 'Endnu er Guds Ånd så rig, så mægtig og miskundelig som første pinsedagen' (DDS 453 v. 2).

Præstationskulturen sætter fokus på mennesket, på dets individuelle præstationer og angivelig store (men reelt meget begrænsede) muligheder. Evangeliet peger derimod på Guds ubegrænsede muligheder og hans præstationer for os.

Små ting er små ting, men troskab i små ting er en stor ting. Og Guds troskab udfoldes netop også gennem små ting. I og med små midler og små mennesker gør han store undere.

"Jesus er her"

Derfor må vi trofast tage imod, hvad han giver, og møde ham der, hvor han er. En gammel præst beskrev det fint sådan: 'Der kan være så mange grunde til ikke at komme til gudstjeneste; der er én grund til at komme: Jesus er her.'

Der kan virkelig være mange grunde til at ikke komme til gudstjeneste. Men der er dén ene grund, at Gud selv indbyder og har lovet at være til stede med al sin kærligheds rigdom.

Hos ham er der ikke forandring eller skiftende skygge (Jak. 1,17). Han vil tale sit ord, som han står ved, og som vi derfor også må holde fast ved. Han har givet sine sakramenter for ved dem at binde os til sig, og for at vor tro må være løftet og båret og holdt i live ved dem.

Her er der noget urokkeligt og uforanderligt. Her er der noget at hvile ved – noget, som ikke skal være sovepuder, men hvilesteder. Fald til ro igen, min sjæl…

Troskab i små ting er en stor ting

Hver især må vi være tro i det, som kan se småt ud: tro over for menighed og fællesskab og gudstjenesten, tro i bøn og bibellæsning, tro i den indbyrdes omsorg og kærlighed. Meget af det kan se småt og ydmygt ud; men vi er kaldet til at være tro i det.

Gud er også tro i de små ting. Han har lovet at bruge forståelige og almindelige menneskeord, dåbens vand, nadverens brød og vin og jævn og dagligdags omsorg som sine virkemidler. I disse små ting er han trofast – og bruger dem til store ting.

Alt dette trænger både vi selv og alle andre til at høre. Her er der hvile til alle os, som kender til at være presset af både andres og ikke mindst egne forventninger om nytænkning og opfindsomhed. Her er et budskab til alle, som kender til pres og stress – også kirkelig og åndelig stress.

Det budskab må trænge ind og synke ned i os selv og vores egen menighed og fællesskab – til hvile, opmuntring og glæde og ny frimodighed: Fald til ro igen, min sjæl, for Herren har handlet vel imod dig.

Spørg panelet

Anne Manning-Pedersen er teolog, bibellærer og rådgiver og en del af Udfordringens svarpanel. Læs mere om Anne og find yderligere kontaktinfo på www.annemanning.dk.
Skriv dit spørgsmål til info@annemanning.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.
Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med.

Hvordan kan jeg holde fast i håbet, når livet er svært?

Kære Anne
Hvordan holder man fast i håbet, når livet er svært, og når man har ventet og ventet for at noget skal ske eller lykkes? Nogle gange kan svære situationer være overvældende, og lysten til at give op bliver så stærk. Kan du give mig en bibelsk måde, der kan hjælpe mig med at komme gennem denne mørke tunnel, jeg er i?
Saricha

Kære Saricha
Sandt nok kan livet ofte være hårdt og grusomt, og håb er nødvendigt for at forblive stærk og komme igennem enhver storm. Interessant nok har Bibelen meget at sige om livets vanskeligheder og vigtigheden af at fastholde håbet.

Bibelen giver os også nogle konkrete råd om, hvordan vi gør håb til en iboende del af vores liv, så håbet bliver som et anker eller en hjælp til at sejle gennem livets storme.

Druknende rotter

Jeg læste for nylig om et psykologi-eksperiment udført i 1950'erne, der demonstrerede håbets magt til at håndtere udfordringer. Dette eksperiment blev udført af Curt Richter, en professor ved Johns Hopkins University. Han kaldte dette eksperiment 'de druknende rotter'.

Han startede med at placere en rotte ad gangen i en lille spand med vand, hvor den måtte svømme og dermed overleve – eller give op og drukne. Den ene rotte efter den anden druknede i løbet af få minutter.

Efter at et par af dem var druknet, begyndte Curt Richer at gøre noget anderledes. Han så på en rotte, mens den svømmede, og lige før den gav op, tog han den op af spanden, tørrede den af, holdt den lidt og satte den så tilbage i baljen.

Denne gang bemærkede han, at rotten svømmede længere end første gang, og igen, lige før den gav op, tog han den ud af vandet, tørrede den af, holdt den et stykke tid og lagde den tilbage i spanden.

Hver gang, han gjorde dette, fandt han ud af, at rotten tog længere tid om at nå "opgivelses-punktet". Den svømmede længere og længere i "håb" om at blive reddet, som det var sket de foregående gange.

Ud fra dette eksperiment konkluderede Curt Richter, at oplevelsen af at blive reddet første gang indgav håb i rotten, og hver efterfølgende gang den blev reddet, steg dette håb.

Hver oplevelse af at blive reddet og beroliget fik rotten til at svømme længere næste gang, i håbet om at blive reddet igen. Jo flere gange den blev reddet, jo mere håb blev der indgivet, hvilket gav rotten mere modstandskraft til at holde ud og svømme længere og længere hver gang.

Opmuntring fra andre

Læren fra dette eksperiment er også demonstreret i os mennesker. Jeg er sikker på, at du har mødt mennesker, der står over for bjerge, der virker ubevægelige, hvad enten det er helbredsproblemer, økonomiske kriser eller tab af deres kære gennem brudte forhold eller død.

De fleste af dem er kendt for at sige: Jeg ville aldrig kunne kommet igennem dette uden støtte og opmuntring fra min familie og venner.

Det er støtten fra en omsorgsfuld familie og venner, der trækker os ud af dybet. De holder os oppe et stykke tid med trøstende og opmuntrende ord, der hjælper os til at fortsætte med at svømme og overleve i vores rejse gennem livet.

Herren hjælper

Som kristne har vi det privilegium at have Jesus som en ven, der er tættere på end en bror, som det står i Ordsprogene 18,24.

Salme 31,24 opmuntrer os med ordene: Vær stærke og vær modige, alle I, som håber på Herren.

Ligesom i eksperimentet med rotterne giver håbet os en indre styrke og et fornyet mod til at fortsætte, og det opbygger modstandsdygtighed i os til livets fremtidige storme.

Håb som et anker

Bibelen beskriver håb som et anker. Hebræerne 6,19 siger: "Visheden om frelse er som et anker for sjælen, et anker, der når helt ind i Guds nærvær, bag forhænget ind til det inderste rum i den himmelske helligdom, hvor det er gjort urokkeligt fast."

Håbet er springbrættet for vores tro. Når vi håber på noget, finder vi tro på det i Guds ord for at bringe os igennem. Hvis du for eksempel går igennem en periode med arbejdsløshed og økonomiske udfordringer, husker du, at Bibelen siger, at Gud er Jireh – vores forsørger.

Et anker forhindrer en båd i at drive væk med tidevandet, hvilket giver stabilitet og sikkerhed ved at holde fast i den faste jord under det bevægende vand.

For en kristen hjælper håbet os med at forblive faste i vores tro, som er baseret på Guds urokkelige ord.

Hebræerbrevets forfatter fortsætter med at sige, at håbet når ind i helligdommen bag forhænget. Jeg mener, at håbet er grunden til, at vi beder.

Hebræerne 11,2 fortæller os, at "Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses."

Håbet er springbrættet for vores tro. Når vi håber på noget, finder vi tro på det i Guds ord for at bringe os igennem. Hvis du for eksempel går igennem en periode med arbejdsløshed og økonomiske udfordringer, husker du, at Bibelen siger, at Gud er *Jireh* – vores forsørger.

Du husker de gange, han har sørget for dig i fortiden, og du begynder at have troen på, at han kan og vil gøre det igen. Når du leder efter arbejde, bliver dit håb om at finde det drevet af dette skriftsted, der siger, at Gud er din forsørger, og han vil få din jobsøgning til at lykkes.

Et andet opmuntrende eksempel er David. Han var en mand, der frygtede og flygtede for sit liv i mange år, fordi kong Saul var ude efter at finde og dræbe ham.

David lærte at stole på Gud og bede næsten hver nat om, at han ville vågne i god behold om morgenen. Han skrev i Salme 71,5, "For du, Herre, er mit håb, fra min ungdom var du min tilflugt, Herre."

Gud havde været Davids kilde til håb gennem hele hans liv. Gud opbyggede Davids tillid gennem hvert eneste angreb, hvor han undgik at falde i Sauls hænder.

David blev en stærk kriger og overlevede mange hårde tider, fordi han gang på gang oplevede, at Gud reddede ham ud af en "drukne-situation", holdt ham fast og forsikrede ham om sin tilstedeværelse, så han kunne fortsætte i de svære tider.

Gennem disse år med tilbagevendende vanskeligheder blev David en karakterfuld mand, stærk nok til at forene og lede hele Israels nation, og han blev en af Israels største og mest elskede konger.

Fra disse år med storme og Guds trofasthed kunne David skrive Salme 31,25:

"Vær stærke, fat mod, alle I, som håber på Herren!"

Dette har været og er stadig et skriftsted, der holder mange kristne stærke og håbefulde gennem vanskelige tider, selv tusindvis af år efter David skrev disse linjer.

Tal med en anden

Her er et par strategier, der vil hjælpe dig med at holde fast i en svær tid, kære Saricha. For det første: prøv ikke at gå alene. Find en fortrolig, et familiemedlem eller en ven at tale med i de svære tider.

Det hjælper meget at dele det, du går igennem med en anden, du kan stole på, så du får den trøst og styrke, at en anden "holder dig oppe" i nødens tid. Det er ligesom Curt Richter, der tørrede og holdt om rotten for at berolige den, hver gang han reddede den fra at drukne.

Denne støtte fra andre giver os mere håb og modstandskraft til at fortsætte, end vi selv kan forstille os.

Del med denne person, både hvad du tænker og føler om din situation. Jeg siger tænker og føler i denne rækkefølge, for selvom vi ofte fokuserer på vores følelser, er det vores tanker, der forårsager vores følelser.

Når vi identificerer vores tanker, kommer vi til årsagen bag vores følelser, og håbløshed er en følelse, der er forårsaget af bestemte tanker. Når disse tanker er identificeret, kan du afklare virkeligheden bag disse tanker med den anden persons hjælp.

Negative tanker vil ofte vokse, hvilket forårsager vækst i de negative følelser. Og en af dem er håbløshed.

Virkeligheden om vores tanker, når de først er blevet klarlagt og evalueret, hjælper os ofte til at finde mere håb, bare ved at den anden person fortæller os, at også denne langvarige fase "vil blive overstået".

Når vi først får fat i vores tanker og får klarhed over dem, mister de ofte deres magt til at få os til at føle os håbløse eller hjælpeløse.

Handlingsplaner

Dernæst må du, sammen med denne person, prøve at udarbejde nogle specifikke handlinger for at håndtere disse tanker. Det kunne være så simpelt som at gøre noget, der hjælper dig med at distrahere fra tankerne, indtil de holder op med at være overvældende.

En god måde at gøre dette på er at fokusere på, hvad Guds ord siger om din situation. Det er som at finde en "tros-gummi", et bibelord, man kan tygge på eller meditere over.

I 2. Korintherbrev 10,5 taler Paulus om at fange enhver menneskelig tanke og bringe den til at underkaste sig Kristus. Enkelt sagt betyder det at lade det, som Guds ord siger om min situation, gribe mig mere, end hvad mit sind eller andre fortæller mig om det.

Bøn og forbøn

Dernæst vil det hjælpe at få denne person til at bede med dig. Med bøn bringer du Gud ind i ligningen, og det giver dig overnaturlig hjælp til at forankre dig i din nuværende vanskelighed.

Bøn ændrer ofte vores situation, eller også ændrer den os, så vi bliver i stand til at håndtere situationen bedre. Uanset hvad er det en win-win.

Denne enkle tretrinsstrategi har hjulpet mange mennesker i tider, hvor de føler sig hjælpeløse og håbløse, og jeg håber på, at den også vil hjælpe dig.

Vær velsignet,
Anne

Polsk-amerikansk forsker: Luthersk teologi er en modgift mod præstationssamfundet

Luthers menneskesyn er et vigtigt grundlag for det danske velfærdssamfund og kan være et effektivt modsvar til præstationssamfundets ensomhed, mener den polsk-amerikanske teolog Piotr Malysz, der netop har været på forskerophold i Danmark. Men det kræver, at kirken ikke lader sig opsluge af kulturen, siger han.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Når Piotr Malysz følger med i amerikansk politik og samfundsliv, og når han besøger forskellige kirker i USA, hvor han har boet og arbejdet som teolog og forsker i 25 år, slår det ham ofte, at autonomi og individuel udfoldelse og præstation fylder meget. Modsat oplever han under besøg i Skandinavien, at hensynet til fællesskabet og ideen om, at alle både har brug for og skal bidrage til det fælles, fylder meget.

"Det afslører sig i den politiske retorik, i samfundsindretningen. I USA er der et stærkt ideal om at være sin egen lykkes smed og skabe sig personlig succes og velstand, mens der i Danmark er langt større fokus på det fælles og hensynet til de svage," siger han.

Også når det kommer til arkitekturen og det offentlige rums indretning er der slående forskelle, påpeger han.

"I Danmark er der mange steder i byrummet, hvor der er mulighed for, at mennesker møder og ser hinanden. I USA er det meste indrettet efter, at man som individ effektivt kan bevæge sig fra sted til sted i sin bil, uden at man kommer til at møde andre, man ikke har fælles interesser med."

Byplanlæggere, sociologer og samfundsforskere har sikkert, understreger han, gode forklaringer på disse forskelle og fænomener, og der findes helt sikkert ikke nogen enkle årsagssammenhænge bag den slags komplekse samfundsforhold.

"Men," siger den polsk fødte teolog, "jeg mener, at religiøse ideer og forestillinger over tid har meget stor indflydelse på, hvordan vi indretter os. Det menneskesyn, der ligger i en bestemt teologi, kan over tid forme og farve et samfund i meget stor grad, og det mener jeg er tilfældet med den påvirkning, som luthersk teologi har haft – og har – på blandt andet det danske samfund."

Piotr Malysz er ansat som lektor ved Samford Universitet i Birmingham i USA, hvor han underviser i kirkehistorie og dogmatik. Derudover er han præst i en primært afroamerikansk luthersk menighed.

Et polsk-amerikansk blik på Danmark

Han er vokset op i et luthersk miljø i Polen, og hans religiøse identitet er derfor formet af bevidstheden om at være en minoritet og af en udpræget luthersk forståelse af mennesket som fuldstændig retfærdiggjort af Gud og omsluttet af hans betingelsesløse kærlighed. Det er på den baggrund, han som forsker har beskæftiget sig med, hvordan luthersk teologi kan forme menneskesyn og samfundsforhold.

Han har netop været på et tre måneders forskningsophold ved LUMEN – Center for the Study of Lutheran Theology and Confessional Societies ved Institut for Kultur og Samfund på Aarhus Universitet.

"Det er tydeligt for mig, at det danske samfund er præget af en stærk orientering mod det fælles bedste, som, jeg mener, er dybt præget af luthersk teologi.

Man kan sige, at det lutherske er gledet så meget over i kulturen og samfundet, at kirken mister sin tydelige rolle. Men samtidig har folkekirken skabt og værnet om en central position i den danske identitet, og mit indtryk er, at den danske folkekirke står meget stærkt, om end ikke så tydeligt," siger han.

Piotr Malysz mener, at Luthers store fortjeneste var, at han banede vejen for en teologi og et menneskesyn, som befrier mennesket fra at skulle præstere for at vide sig elsket og retfærdiggjort.

"Som lutheraner kan jeg ikke drage Guds godhed i tvivl. Gud kan gøre mere i mig – gennem Kristus – end jeg kan gøre selv. Jeg behøver altså ikke selv præstere for at gøre mit fortjent eller sikre mig en plads blandt de udvalgte," siger han.

Desuden implicerer luthersk teologi, at den enkelte må se ikke kun sig selv, men også ethvert andet menneske som retfærdiggjort og elsket af Gud, siger Piotr Malysz. Og det åbner for et fællesskab, hvor alle er parate til at give noget til naboen og fællesskabet – uden at frygte, at der derved går noget fra vedkommende selv.

"Den lutherske forestilling om, at Guds godhed er inkarneret i Kristus, implicerer, at Gud er god ikke blot mod mig, men mod alle omkring mig, og derfor bliver relationer vigtigere end personlige målsætninger," siger Piotr Malysz.

Udvalgt eller ej

I modsætning hertil ligger det ifølge Luther-eksperten i reformert teologi, som præger mange af de indflydelsesrige kirkesamfund i USA, en forståelse af, at Gud har en skjult plan – en slags forudbestemt plan med den enkeltes liv.

"Dermed bliver der lagt et pres på den enkelte for at forsøge at leve op til og manifestere denne plan synligt i sit liv. Man kan i reformert tankegang være sikker på Guds godhed, men ikke på, om den godhed omfatter én selv. Altså – er man blandt de udvalgte eller ej? Dermed bliver det langt sværere at skabe grobund for en orientering mod det fælles bedste," siger han.

Piotr Malysz ser den reformerte teologi som en væsentlig faktor i det konkurrenceprægede, individualistiske amerikanske samfund, hvor personlig succes bliver sat højt, og mange opfatter succes i form af karriere og penge som en markør for, hvorvidt man er velsignet af Gud og formår at omsætte denne velsignelse i det jordiske liv.

"Det skaber en fragmenteret samfundsvision med et indre pres, der, selv når det findes i sekulariseret form, stadig er et pres for at opnå individuel succes. Den lutherske forestilling om, at Guds godhed er inkarneret i Kristus, implicerer, at Gud er god ikke blot mod mig, men mod alle omkring mig, og derfor bliver relationer vigtigere end personlige målsætninger," siger han.

Kirken som kritisk stemme

Piotr Malysz er ikke blind for, at der også i Danmark tales om præstationssamfundet, og at fænomener som ensomhed, angst og depression er udbredte. Han har også noteret sig, hvordan sociale medier fylder meget i danskernes hverdag, og han er med på, at der her er tale om faktorer, som drives frem af globale økonomiske kræfter, som kirken kan synes magtesløs over for.

"Jeg er med på, at de fleste bruger langt mere tid på sociale medier end i kirken, og man kan spørge sig selv, hvordan kirken kan stille noget op over for den falske virkelighed, som bygges op på sociale medier.

Men mit svar vil være, at kirken altid – selv om den også tilpasser sig og påvirker kulturen – skal være en kritisk stemme, der hævder et menneskesyn baseret på Guds retfærdiggørelse af mennesket," siger han.

Han mener, at filosofiske ideer om menneskerettigheder, ligeværd og værdighed ofte baserer sig på en ide om mennesket som et væsen, der hæver sig over dyrene ved at undertrykke sine drifter og sin medfødte natur. Hermed frakendes mennesket i det omfang, det ikke lever op til et ideal om rationalitet, til dels sin værdighed, mener han.

"Vestlige filosofiske ideer om menneskeværd har tendens til at munde ud i en ide om, at man med bestemte strukturer kan sikre menneskers værdighed. Men kristendommen, især luthersk teologi, fastholder, at vi aldrig kan overlade sikringen af andres værdighed til et system eller en struktur," siger han.

Han henviser til filosoffen Hannah Arendt, der gjorde opmærksom på, at fx retten til ytringsfrihed ikke er meget værd, hvis ingen lytter til dig. Eller retten til at bevæge dig ikke er meget værd, hvis du reelt ikke har økonomisk mulighed for at flytte dig.

"Der må kirken insistere på at være en kritisk stemme, der giver plads og rum til dem, der ellers gøres tavse eller usynlige. Det kan gøres på mange måder, men en af måderne er at vise gennem handling og for eksempel i nadveren, at vi alle har samme værdighed," siger Piotr Malysz.

Angler efter anerkendelse

I USA er hverken lutherske eller reformerte kirker gode til at skabe menigheder, hvor mennesker mødes på tværs af socioøkonomiske, etniske og kulturelle skel," siger han.

"Det lykkes mange katolske kirker bedre med. Men i Danmark er det mit indtryk, at det stadig er noget af det, folkekirken kan. Det opfatter jeg som en stor styrke," siger han.

I forhold til at modvirke præstationssamfundets egoisme og ensomhed ser han også håb og muligheder for kirken.

"På den ene side er det rigtigt, at mennesker i høj grad retter deres opmærksomhed mod at få succes på andres bekostning og være autonome individer. Men samtidig angler mennesker stadig efter andres anerkendelse. De søger retfærdiggørelse – for eksempel i form af likes på sociale medier," siger han.

Der er altså i mennesket en længsel efter at blive set og favnet, og denne længsel kan kirken komme i møde ved at favne mennesker uden hensyn til deres præstationer.

"Guds retfærdiggørelse er som en omfavnelse, og fordi Gud har inkarneret sig i Kristus, har han også gjort vores kroppe til et redskab, hvormed vi kan give den omfavnelse til hinanden," siger han.

Han opfordrer folkekirken til at være bevidst om sit lutherske grundlag og undgå at gå på kompromis med det for at imødekomme folks ønsker.

"Kirken skal afspejle den retfærdiggørelse, Gud har givet os. I skabelsen giver Gud eksistens til alle ting ved at nævne dem. Det kan vi bruge som model for, hvordan vi kan tale hinanden frem.

Når du kommer til en fest, hvor ingen kender hinanden, og nogen siger hej til dig, får du en plads i festens verden. Sådan kan vi tale hinanden frem – især dem, som bliver overset og selv mangler en stemme. Det skal kirken også minde os om," siger Piotr Malysz.

Hver aften gav mange respons på frelsesbudskabet under Lisbeth og Per Hyldgaards kampagne med Gospel Outreach i Indonesien. Foto: Gospel Outreach

Gospel Outreach i Indonesien

Af Judith Nørholm, Gospel Outreach

Gospel Outreach havde i februar deres første missionstur til verdens største muslimske nation, når det kommer til befolkningstal. Indonesien har 281 millioner indbyggere, hvoraf 85% er muslimer, og resten er fordelt på kristne, animister, buddhister og hinduer.

Nogle områder af Indonesien har mere frihed og tolerance overfor kristne, mens det andre steder er decideret farligt åbenlyst at dele evangeliet.

Smuk nation

Befolkningen er generelt utroligt venligsindet og gæstfri. Det er en smuk nation bestående af omtrent 18.000 øer. Derfor er rejse med fly og båd også måden at komme rundt på.

Det tog da også et helt rejsedøgn for Lisbeth og Per Hyldgaard at nå fra indrejseby til kampagneby. Det vil sige tre indenrigsflyvninger, hvoraf den længste tog fem timer. Det er et enormt land, spredt over store afstande og tidszoner.

Papua Ny Guinea

Kampagnebyerne var på øen Ny Guinea. Den anden del af denne verdens næststørste ø, er nationen Papua Ny Guinea. På Papua er en stor del af befolkningen Papuanere, mens det meste af den øvrige befolkning er indonesere. Her på øen er der stadig mange stammefolk, og indbyrdes mellem disse stammer kan der let opstå gnidninger og kontroverser, desværre ofte med død og ødelæggelse til følge.

Et godt eksempel er, at få uger før kampagnen var 400 mænd fra en stamme troppet op ved byen Wamenas hospital. Her gik de målrettet ind og slog en patient ihjel. Årsag: Han havde overfaldet én fra deres stamme og var i øvrigt indlagt med skader fra den batalje. Så han blev likvideret uden videre.

På et andet tidspunkt kørte Lisbeth og Per forbi en stor, åben plads i byen. "Det er her stammerne mødes, når de skal slås," lød det fra guiden.

Kvinden havde haft to knuder på størrelse med en knytnæve i hver side. Efter forbøn er de væk. Foto: Gospel Outreach

Til venstre: Efter en blodprop havde manden været lam i den ene side. Efter forbønnen kunne han gå helt normalt og let løfte sin ellers lamme højre arm op, mens han holdt en flaske vand. Foto: Gospel Outreach

Tilbeder forfædrenes ånder

Selvom en del på Papua bekender sig som kristne, så er der stadig megen tilbedelse af forfædrenes ånder.

Per Hyldgaard fortæller: "Vi skulle ikke ret langt uden for Wamena by, før vi gjorde stop ved en stamme. Det var som at træde ind i en anden tidsalder, hvor det mest mindede om stenalderen. Ler- og stråhytter, ildsted som køkken, kvinder i bastskørter – og samtidig stod de med den nyeste smartphone. Her blev deres stolthed fundet frem: en 300 år gammel mumificeret høvding. Han blev tilbedt. Han blev opbevaret i soveværelset hos den nuværende høvding."

Kampagner og møder

Kampagnen blev holdt indendørs, da det kan regne hver dag året rundt i Wamena. Den store kirkesal med plads til 500 var proppet, og desuden sad der 300 udenfor på plastikstole under presenninger. Sulten efter Guds ord var enorm.

Mange stammer tilbeder deres forfædres ånder. Her fremviser to kvinder deres landsbys stolthed: en 300 år gammel mumie. Foto: Gospel Outreach

Den 300 år gamle mumificerede høvding blev opbevaret i soveværelset hos den nuværende høvding. Foto: Gospel Outreach

Efter frelsesbudskabet blev forkyndt fyldtes forbønsområdet med hundredvis af mennesker, der ønskede at omvende sig og have Jesus Kristus som deres frelser. Sådan var det hver aften.

Alvoren i budskabet

Anden aften forkyndte Per Hyldgaard ud fra beretningen om "Den rige mand og Lazarus". Et alvorligt budskab om at tage den rette beslutning her i livet, om evigheden, frelse og fortabelse. Efterfølgende stod over 600 mennesker og bad om, at Jesus skulle blive deres frelser.

Èn af dem, der stod der, var en mand i fyrrerne. Han var kendt af flere andre, og de fortalte, hvordan han efterfølgende virkelig var lettet i sit hjerte og utrolig glad for, at han havde givet sit liv til Jesus. Han fortalte vidt og bredt referat fra prædikenen, "for man ved aldrig, hvornår ens liv er slut", som han sagde gentagne gange.

Efter mødet kom han hjem og hyggede sig med familien, legede med børnene og – pludselig faldt han død om. To timer efter han havde sagt ja til Jesus. Det er jo selvfølgelig rigtigt sørgelig og hjerteskærende for hustru, børn og familie at miste sin ægtefælle og far så pludseligt. Samtidigt er der dog trøst i, at han fik gjort Jesus til sin frelser.

Det er altså et på gensyn og ikke et farvel midt i alle tårerne og spørgsmålene. Det sætter også alvoren i livet i relief for os alle. At mennesker må høre evangeliet, at livet er skrøbeligt, og valgene her i livet har evighedsperspektiv.

Mirakler

Hver aften blev der også bedt for syge. Der var mange behov, og der var mange, der fik et helbredende møde med Gud. En del døve og hørehæmmede kom til at høre. Flere med cyster og knuder oplevede, disse forsvandt efter forbøn i Jesu navn.

En mand, der efter en blodprop var blevet lam i halvdelen af kroppen, kunne gå helt normalt og let løfte sin ellers lamme højre arm op, mens han holdt en flaske vand. Hans søn verificerede det hele. Forsamlingen eksploderede i glæde og begejstring. Mange, mange andre vidnesbyrd blev fortalt hver aften. Guds omsorg og lægedom forvandlede situationer.

Tilbage i 2026?

Gospel Outreach er allerede inviteret til Indonesien igen. Nationen har den profil som organisationen har som missions felt: Der er brug for flere menigheder, der er millioner af mennesker, der ikke har hørt evangeliet, og der synes at være en åbenhed for Guds Ord. Indonesien kommer sandsynligvis på Gospel Outreachs rejseprogram igen i 2026.

Illustration: Bigstock

Kendt teolog og forfatter:

Det er rystende, at præster lader AI skrive prædikener

Af Bodil Lanting

"Universets ultimative formål er, at Gud bliver forherliget, og det sker ikke blot ved, at han bliver logisk forstået, men ved at han bliver nydt, beundret, påskønnet og værdsat. Og det kan en maskine ikke gøre," fastslår John Piper i en podcast.

Den kendte teolog og forfatter, der er reformert baptist, har for nylig udtrykt sig i stærke vendinger imod præsters brug af kunstig intelligens som fx ChatGPT til deres prædikener og bibelstudier.

Tanker uden følelser

John Piper fortæller om en definition af AI, han fandt på Google. Her hedder det, at AI er "en teknologi, der gør det muligt for computere og maskiner at simulere menneskelig læring, forståelse, problemløsning, beslutningstagning, kreativitet og autonomi".

Men definitionen omtaler ikke "følelser", og det er afgørende for John Piper, som erklærer sig "forfærdet" over ideen om at lade kunstig intelligens skrive prædikener:

"Gud forherliges ikke blot ved at være rigtigt tænkt på og logisk forstået, men ved at blive nydt, beundret og værdsat," fastslår teologen.

"Tilbedelse er ikke bare rigtig tænkning, hvilket computere kan. Tilbedelse er den rigtige følelse overfor Gud," sagde Piper. "Vi mener, det er latterligt, hvis en maskine forsøger at glæde sig eller have

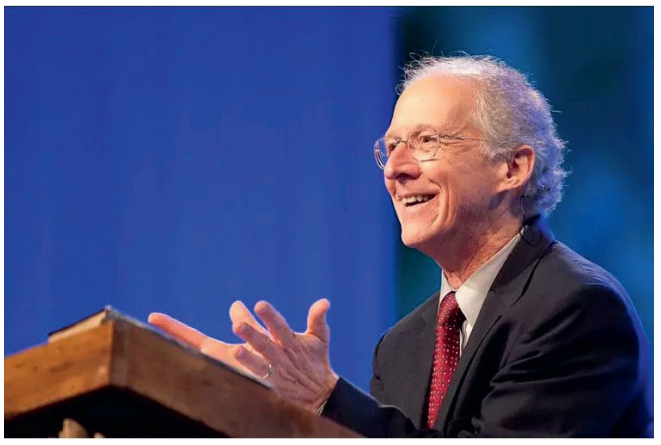

En maskine kan ikke undres og glæde sig og tilbede Gud, forklarede John Piler i sin 'Spørg Pastor John'- podcast. Her udtrykte teologen forfærdelse over tanken om at bruge AI til prædikener.

"...du skal have evnen, gaven, til at læse et skriftsted, forstå den virkelighed, det handler om, føle de følelser, det er beregnet til at fremkalde, være i stand til at forklare det tydeligt for andre, illustrere og anvende det til deres opbyggelse.

Det er en gave, du skal have. Det er dit job nummer et. Hvis du ikke har det, skal du ikke være præst."

ærefrygt eller blive forbløffet eller føle sorg eller frygt.

Vi ved, at disse ting er det, som gør den menneskelige sjæl så unik, at den ikke kan blive erstattet af maskiner. Selve sætningen 'kunstig følelse' er et oxymoron!"

"Rystet og forfærdet"

John Piper udtalte, at selvom han mener, at ChatGPT kan være nyttig til information, er han "forskrækket" over tanken om, at teknikken bliver brugt til at udarbejde en prædiken eller et kirkenyhedsbrev, medmindre ChatGPT bliver krediteret for det.

"Lad være med at lade ChatGPT skrive det første udkast til din prædiken, som du så tjekker, justerer og tilpasser. Helt ærligt, jeg er rystet over tanken. Forfærdet!" gentog han.

Her citerede præsten ud fra 1. Timoteusbrev 3 nogle af de kvalifikationer, der kræves af en menighedsleder: Han skal "have selvbeherskelse, være fornuftig, anstændig og gæstfri" – og ikke mindst være "god til at lære fra sig".

"Det betyder, at du skal have evnen, gaven, til at læse et skriftsted, forstå den virkelighed, det handler om, føle de følelser, det er beregnet til at fremkalde, være i stand til at forklare det tydeligt for andre, illustrere og anvende det til deres opbyggelse," fortsatte Piper. "Det er en gave, du skal have. Det er dit job nummer et. Hvis du ikke har det, skal du ikke være præst."

Ærlighed og integritet

I podcasten kommer John Piper også ind på spørgsmålet om ærlighed og integritet. Brugen af kunstig intelligens til den kristne forkyndelse er ligefrem ondt, mener han.

"Ondt – jeg bruger et stærkt ord, fordi jeg føler stærkt for dette. Dette rammer Guds hjerte, for det handler om meningen med kristendommen og kirkens og dens præsters integritet."

"Hvis du vil have ChatGPT til at skrive dit første udkast, så må du hellere sige til dine tilhørere: "ChatGPT, kunstig intelligens, har komponeret Guds ord til dig her til morgen," understregede John Piper.'

"Hverken Gud eller hans folk taler på en måde, så de skaber usande tanker om os i andre menneskers sind. Det vil sige, vi bedrager ikke nogen. Vi er mennesker præget af sandhed og transparens og ærlighed hele vejen igennem, eller også er vi ingenting," fastslår John Piper.

Hjemsendt konvertit tvunget til at skrive under på, at han er muslim og frataget bibel i Iran

Norge har netop sendt konvertitten "Tedy" tilbage til Iran. Både hjemsendelsen og meldinger om, hvad der siden er sket med ham i hjemlandet, ryster hans venner i Norge.

Den kristne iraner blev kørt væk fra politiets udlændingeinternat i Trandum nord for Oslo ved nitiden sidste onsdag. Kort tid efter sad "Tedy" på flyet til Teheran, skriver avisen Dagen.

Biskop emeritus Tor B. Jørgensen. Foto: Sør-Hålogaland bispedømme

Efter hjemkomsten har pastor Ole Kristian Sameien været i kontakt med "Tedy", som fortæller, at han er bange, og at han blev frataget både sin bibel og al anden kristen litteratur allerede på flyvepladsen.

"Han blev placeret på en stol og afhørt. Der blev han bedt om skrive under på, at han var muslim for at slippe fri. Han var tydelig om, at han var kristen, og at han ikke kunne signere. Han sad der og græd fortvivlet. Til sidst havde han skrevet under på det for at slippe ud, men han havde bedt til Gud, mens han gjorde det," fortæller pastor Ole Kristian Sameien.

Dagen oplyser, at "Tedy" boede i Norge i 14 år og havde fundet et åndeligt hjem i NLM Hamarkirken. Han havde deltaget i Alphakursus, var blevet døbt og havde deltaget i bibelgrupper og husmøder. Allerede i 2013 skrev diakon Inger Gravem i et brev til udlændingenævnet, at "Tedys" tro var ægte.

Tidligere biskop kalder sagen "en stor uret"

Biskop emeritus Tor B. Jørgensen, som er engageret i flere konvertitsager, havde aftalt at holde nadver med "Tedy" på asylcenteret, men blev overrasket over at høre, at han allerede var sendt bort. Tor B. Jørgensen siger til Dagen, at han er meget overrasket over, at der kun gik få døgn fra vedtagelsen i Højesteret, indtil "Tedy" blev sendt ud af Norge.

Teologen mener, at man har begået en stor uret mod iraneren.

"Ingen bør sendes tilbage til Iran i dag, hverken religiøse eller politiske asylsøgere. For mig er det helt uforståeligt, at Norge sender folk tilbage til Iran, et land, som krænker menneskerettighederne," siger han ifølge Dagen.

Bodil

Iranske Artemis Ghasemzadeh blev kristen og måtte flygte fra hjemlandet. Hun ankom til USA via Panama, men blev returneret og tilbageholdes der. Foto: Instagram/Artemis Ghasemzadeh

Iransk konvertit strandet i Panama

Den nu 27-årige Artemis Ghasemzadeh blev født i en konservativ muslimsk familie i Isfahan, Iran. Da hun og senere hendes bror blev kristne, måtte de flygte, og i december 2024 ankom de via Abu Dhabi og Sydkorea til Mexico City. Her betalte de smuglere $3.000 hver for at guide dem til Tijuana, og i ly af mørket krydsede de grænsemuren ind til USA.

"Da mine fødder rørte amerikansk jord, brast jeg i gråd," fortalte Artemis Ghasemzadeh i et interview med The Times. "Det er slut. Vi er her endelig."

Men lettelsen blev kortvarig. Amerikanske grænsevagter tilbageholdt dem hurtigt og adskilte søskendeparret. Artemis' storebror bliver angiveligt tilbageholdt i Texas. Selv bor hun i en migrantfangelejr i Panama i udkanten af Darién-junglen sammen med ni andre iranske kristne konvertitter, inklusive tre børn.

En iransk-amerikansk menneskerettighedsadvokat, Ali Herschi, har taget deres sag op pro bono. Hans umiddelbare prioritet er at forhindre Panama i at deportere konvertitterne tilbage til Iran, hvor de risikerer at blive fængslet eller henrettet, skriver Christian Today.

Bodil

Valgmenighedspræst:

"Diakoni er også cafésamtaler og spontan hjælpsomhed"

I Aarhus Bykirke arbejder de med at udvikle nye former for diakoni, der kan skabe sammenhæng mellem byen og kirken og række ud til mennesker i nød. Men diakoni er også spontan næstekærlighed i hverdagen, siger valgmenighedspræst Henrik Højlund.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Hver fredag er der morgengudstjeneste i Aarhus Bykirke. Det er en kort nadvergudstjeneste på omkring 20 minutter, og som regel kommer der ikke mere end 5-10 personer. Efter gudstjenesten er der gratis kaffe og rundstykker, og de fleste bliver siddende et stykke tid og taler sammen.

Det var valgmenighedspræst Henrik Højlund, der introducerede den ugentlige morgengudstjeneste for et par år siden – efter gode erfaringer med det som sognepræst Løsning og Korning Sogne i Østjylland.

Efter en periode med ret få deltagere i Aarhus Bykirke overvejede han og menighedens anden præst, om de skulle droppe initiativet. Det gjorde de dog ikke – heldigvis, siger Henrik Højlund.

"Det gik op for mig, at en del af dem, der kommer fredag morgen, kommer der, fordi de ikke magter store sammenhænge og derfor ikke føler sig godt tilpas ved de to gudstjenester om søndagen, hvor der er mange mennesker og meget livligt med børnefamilier, rytmisk musik osv.," siger han.

Han fortæller, at der den foregående fredag kun var tre deltagere ved morgengudstjenesten. Men efter gudstjenesten havde han en meget givende samtale med dem, hvor det viste sig, at de alle tre havde forskellige varianter af skizofreni, som gjorde det svært for dem at deltage i mange af de andre arrangementer i kirken og i det hele taget at have et socialt liv.

Samtalen fik en særlig dimension, fordi en ung kvinde, der er blevet tilkendt førtidspension, står for at lave kaffe og bage boller til sammenkomsten efter gudstjenesten. Hun har taget det på sig som en diakonal tjeneste og får en oplevelse af at kunne bidrage med noget værdifuldt til et fællesskab, hun er en del af.

"Morgengudstjenesterne har gjort det tydeligt for mig, hvor stor værdi en aktivitet, som der kun kommer få til, kan have for den enkelte. Det er jo en form for diakoni, selv om det ikke var tænkt sådan fra begyndelsen, og jeg tror, at vi skal være bedre til at få øje på diakonien i kirkens aktiviteter og fastholde den dimension – lige så meget, som vi skal udvikle initiativer, der er tænkt som diakoni fra begyndelsen," siger Henrik Højlund.

Sammenhæng mellem kirke og by

Udfordringen besøger ham i hans hjem i udkanten af Aarhus for at tale med ham om, hvordan Aarhus Bykirke prioriterer diakoni og tænker det ind i sit virke, og hvordan han selv som præst og kristen forsøger at praktisere diakoni.

Han har været præst i Aarhus Bykirke i snart seks år, og i den periode er menigheden vokset, især med studerende og børnefamilier. Der er over 450 voksne medlemmer og op mod 150 børn, og der kommer jævnligt mennesker til gudstjenesterne, som gerne vil snuse til kristendommen, og som måske har hørt godt om kirken fra nogle bekendte. Dem gør man sig umage med at tage godt imod, så kirken ikke lukker sig om sig selv.

"Ved mange søndagsgudstjenester beder vi undervejs folk om at vende sig rundt og hilse på dem, der står bagved, og udveksle navne og lidt småsnak. På den måde bliver det lettere at tale med andre end dem, man allerede kender, under kirkekaffen bagefter," siger han.

På et mere overordnet plan har staben og menighedsrådet i Aarhus Bykirke det seneste halvandet til to år arbejdet på at udvikle kirkens vision og har udpeget tre indsatsområder, som man især vil fokusere på: diakoni, åndelig udrustning og at gøre kristendommen levende for mennesker i Aarhus – under mottoet "Kirke ud i byen - Byen ind i kirken". Det betyder blandt andet, at stab og menighed vil forsøge at identificere konkrete målgrupper, man kan gøre en indsats for, og lave tiltag rettet mod disse grupper. Noget er allerede i gang, fortæller Henrik Højlund.

"Der har tidligere været et team, der kom på Blå Kors' værested en gang ugentligt og spillede og snakkede med stedets brugere. Det vil vi gerne have i gang igen. Desuden er vi knyttet til et værested for ensomme unge, Hamlet, og vi er ved at etablere et team, der vil være en del af det. Vi har også en besøgstjeneste, som vores alderspræsident i menigheden har sat i gang, og som en ung studerende nu har overtaget ansvaret for," siger han.

Han tilføjer, at der jævnligt er kollekter til diakonalt arbejde, fx Blå Kors, Hamlet og Kristelig Handicapforening.

"Det er også en del af det diakonale aspekt, at vi som menighed bliver mindet om, at der er behov for støtte, og at vi smider nogle penge i bøssen," siger Henrik Højlund og tilføjer, at bykirken stadig leder efter områder, hvor det vil være særlig relevant, at de gør en social indsats.

Med dette skilt kan Henrik Højlund fortælle cafégæsterne, at han er tilgængelig for dem som præst og sjælesørger. Billedet er dog ikke fra Café Smagløs.

Som at møde kvinden ved brønden

Men diakoni er ifølge valgmenighedspræsten ikke alene noget, der skal knyttes til bestemte målgrupper og projekter. Det bør være en integreret del af kirkens liv og den enkeltes hverdag.

"Diakoni er forbundet med noget helt basalt, nemlig næstekærlighed. Det er ikke et sekundært eller særskilt foretagende, men noget primært, der hører sammen med vores forbundethed med Kristus," siger han.

Det handler ifølge Henrik Højlun om hjertelighed, gæstfrihed, gavmildhed og åbenhed – over for andre mennesker og over for de situationer og muligheder, der opstår i dagligdagen, hvor man – også i det helt små – kan gøre en forskel.

"Hvis vi tager udgangspunkt i, hvordan Jesus mødte mennesker, så tror jeg, at han meget ofte helt spontant kom i snak med mennesker, han mødte på sin vej. Vi kender en del eksempler fra evangelierne. Han møder den samaritanske kvinde ved brønden og spørger hende, om hun vil give ham noget vand. Derudaf vokser en vidunderlig og skelsættende samtale. Og vi kender fortællingen om Jesus, der inviterer sig selv til middag hos overtolderen Zakkæus," siger Henrik Højlund.

Vi behøver altså ikke altid at tilrettelægge en målrettet indsats for at kunne handle diakonalt. Det drejer sig i høj grad også om en åbenhed over for de muligheder, Gud lægger til rette for os – og som vi skal gribe, uden at det handler om, at vi vil gøre os fortjent til ros eller frelse.

"I Paulus' brev til efeserne understreger han den nåde, at vi er frelst ved troen, ikke ved gerninger. Og umiddelbart derefter skriver han: "For hans værk er vi, skabt i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os at vandre i." Det er en smuk beskrivelse af, hvordan diakonien er en integreret del af vores liv som kristne – noget, der vokser ud af nåden," siger Henrik Højlund.

Det er dog noget, han oplever, at han selv hele tiden skal øve sig i og holde sig selv fast på. Og her kan man i en menighed inspirere og hjælpe hinanden, understreger han.

"Min kone og jeg forsøger i det små at gøre noget ved for eksempel at have et åbent hjem og invitere menneske til middag. Bare et par timer og et almindeligt måltid, så det ikke bliver uoverskueligt. Vi blev inspireret af nogle venner, som kalder det "spis og skrid". Så det kalder vi det også," siger han.

Inspiration fra Etiopien

Inspiration har han og hans kone også fået fra flere ophold i Etiopien, hvor de har været udsendt 6-7 uger ad gangen siden 2013 for at undervise i teologi på forskellige lutherske institutioner.

"Vi mødte fattigdom og samtidig gæstfrihed og gavmildhed på et helt andet niveau end herhjemme. Der var ikke så mange diakonale organisationer, men til gengæld en helt almen tilgang blandt kristne fra forskellige kirkesamfund om, at man hjælper og støtter hinanden og giver af det, man har, både ting, mad og tid," siger han.

Netop vores mere skemalagte og kalenderstyrede hverdag kan være en forhindring for, at vi gør de "gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os at vandre i", mener Henrik Højlund.

"Vi lever i et meget velfungerende og i bund og grund velhavende samfund, og det er der meget godt at sige

Henrik Højlund sidder hver fredag eftermiddag på Café Smagløs i Aarhus' centrum, hvor han er tilgængelig for kortere eller længere samtaler.

Staben og menighedsrådet i Aarhus Bykirke har udpeget tre indsatsområder, som man især vil fokusere på: diakoni, åndelig udrustning og at gøre kristendommen levende for mennesker i Aarhus – under mottoet "Kirke ud i byen - Byen ind i kirken".

om. Men mine erfaringer fra Etiopien, Nepal, Indien og Irak siger mig, at vi risikerer at miste noget, som fattige mennesker ofte har bevaret – en næstekærlighed som daglig praksis."

I et forsøg på at rykke sig selv lidt ud af kalenderstyrede aktiviteter begyndte Henrik Højlund, mens han i en kortere periode var præst på Nørrebro i København, at komme en gang ugentligt på en café iført præsteskjorte og være tilgængelig for samtaler med cafegæsterne.

"Det var en idé, jeg tyvstjal fra en præst i et nabosogn, og jeg oplevede, at jeg på den måde fik kontakt med mennesker, som ikke nødvendigvis ville opsøge kirkebygningen eller bede om en egentlig sjælesorgssamtale på mit kontor," fortæller han.

Fast gæst på Aarhus-Café

Han flyttede den ugentlige cafétid med til Aarhus, så han nu hver fredag eftermiddag sidder på Café Smagløs i Aarhus centrum og er tilgængelig for kortere eller længere samtaler.

Nogle fredage har han på forhånd lavet aftaler med folk, som han synes, at det er mere oplagt at mødes med på en café end på præstekontoret; andre gange sidder han der blot med sin kaffe og en avis og er åben for, hvad der sker.

"De samtaler, der kommer ud af det, kan handle om alt mellem himmel og jord – og i nogle tilfælde også have en sjælesørgerisk karakter. Vi kan sagtens snakke om private ting, for de andre cafégæster er typisk optaget af deres egne samtaler, og musikken kører, så ingen hører, hvad vi taler om"

"De samtaler, der kommer ud af det, kan handle om alt mellem himmel og jord – og i nogle tilfælde også have en sjælesørgerisk karakter. Vi kan sagtens snakke om private ting, for de andre cafégæster er typisk optaget af deres egne samtaler, og musikken kører, så ingen hører, hvad vi taler om," fortæller han.

Hans erfaring er, at samtalerne former sig anderledes og mere uformelt end de egentlige sjælesorgssamtaler på kontoret.

Stemningen lægger op til noget andet, og desuden kan han som præst og cafégæst bedre indgå i en samtale, hvor han ikke kun lytter og giver enkelte gode råd, men også fortæller om sig selv.

"For mig er der meget diakoni i det, og det viser, at diakoni ikke kun foregår, hvor der er en klar rollefordeling. Jeg har lige så meget brug for at blive kaldt ind i disse møder, som dem, jeg taler med, har brug for at tale med en præst," siger han.

Aarhus Bykirke

Aarhus Bykirke blev stiftet i september 2009 af en gruppe unge med baggrund i Indre Missions ungdoms- og menighedsarbejde. Efter at have fejret gudstjeneste forskellige steder i Aarhus har de siden december 2013 holdt til i lejede lokaler i missionshuset Eben Ezer i Aarhus-bydelen Frederiksbjerg tæt på Aarhus banegård.

Aarhus Bykirke er en valgmenighed inden for Den Danske Folkekirke med samme grundlag og bekendelse og har over 450 voksne medlemmer. Der er to fuldtidspræster og en hjælpepræst samt en daglig leder og en åndelig vejleder.

DEBAT

Tænketanken Prospekt: Folkekirken bør stå i front, når vi tager afsked med vores kære – ikke bedemændene

Tænketanken Prospekt kritiserer kirkeministerens forslag om at tillade, at aske fra afdøde kan indarbejdes i smykker, og understreger, at folkekirken skal sikre en værdig og meningsfuld afsked for de afdøde.

Tænketanken Prospekt kritiserer Kirkeminister Morten Dahlins (V) forslag om at tillade brugen af aske fra afdøde i smykker. Det er en farlig vej at gå, mener Søren Peter Hansen, der er direktør i tænketanken.

Han peger på den aktuelle debat om askedeling og askesmykker som et eksempel på denne udvikling og fremhæver betydningen af, at folkekirken fortsat skal garantere en værdig og meningsfuld afsked for de afdøde.

"Opdatering af Begravelsesloven må ikke munde ud i askesmykker. Det vil være et skridt i den forkerte retning. At smelte en afdødes aske ind i et smykke er en nedværdigelse af

Det er folkekirkens ansvar, at vi håndterer døden på en meningsfuld måde, mener Søren Peter Hansen, direktør i Tænketanken Prospekt.

menneskelivet. Vi risikerer at låse minderne inde i en fysisk genstand i stedet for at forstå døden som en del af en større sammenhæng.

Menneskelivet er mere end det, vi kan holde i hånden – det er noget underfuldt, som ikke kan reduceres til en ting," siger han.

Han understreger, at det er folkekirkens ansvar at skabe rum, for at vi som samfund kan håndtere døden på en meningsfuld måde.

"Når vi spørger, hvem der 'ejer' den afdøde, stiller vi det forkerte spørgsmål. Det er ikke et købmandsagtigt regnestykke.

Det handler om at forstå vores eksistens i en større sammenhæng – og om at sikre, at enhver får en værdig afsked. At åbne op for, at ens mor kan blive et smykke, eller at ens bedstefars aske kan spredes flere steder, er en farlig vej at gå.

Rammerne for en god, ordentlig og værdig afsked er afgørende, og her har folkekirken en helt særlig rolle," afslutter Søren Peter Hansen

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

Hvad siger Bibelen, om det der sker i verden i vores tid?

Nyhed!

Det spørgsmål tager Henri Nissen fat i med udgangspunkt i de skriftruller, som kom frem i Qumran-hulerne ved Det Døde Hav i 1948-56.

KØB BOGEN PÅ HOSIANNA.DK / 74 56 22 02

Konfirmation og Ungdomsvelsignelse

Pr. stk. 299 kr.

Bibelen på hverdagsdansk

**To flotte udgaver af Bibelen på hverdagsdansk med et større format og større skrift, hvilket letter læsningen.
Mål: 210 x 145 mm.
Vælg mellem design 'TEEN' eller 'Brun med torne'.
Udgivet af forlaget Scandinavia.**

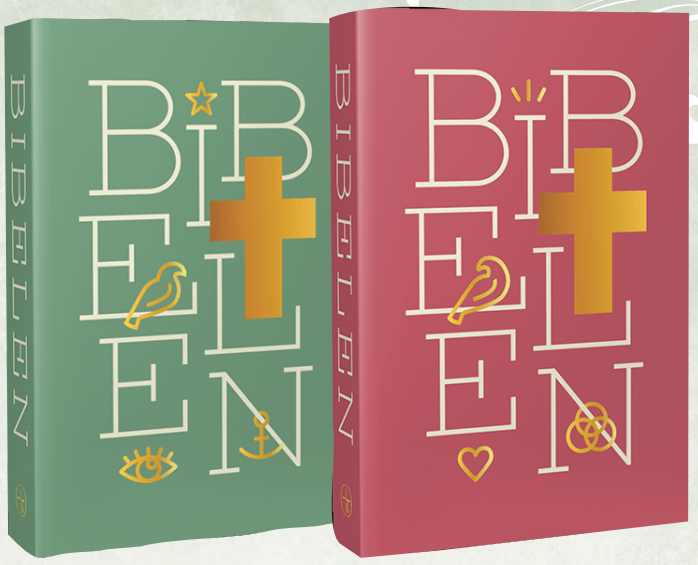

Konfirmandbibelen fremhæver også Velsignelsen, Trosbekendelsen og Fadervor på kolorerede sider.

Konfirmandbibel fra Bibelselskabet

Ud over selve bibelteksten i autoriseret oversættelse fra 1992 indeholder konfirmandbibelen hjælperedskaber til at trænge ind i Bibelens univers. På 20 overskuelige sider finder man en introduktion til Bibelen samt et større emneregister, der viser vej til fx centrale hændelser, personer og vigtige temaer i den store bog. Forlag: Bibelselskabet. Pr. stk.: 269,95 kr.

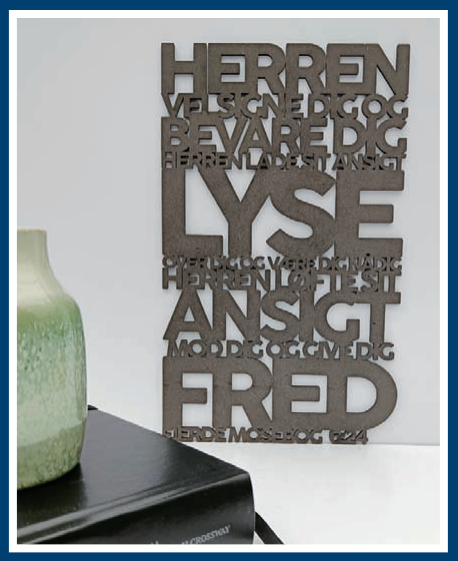

Bibelord til væggen

Mange forskellige bibelord, også de, som ofte bruges som konfirmandord - se udvalget på Hosianna.dk

**Materiale/pris: egetræsfinér 299 kr. eller sort MDF 199 kr.
Mål: 17,5 x 28 cm.**

Billedet kan stilles på en hylde, hænges op med små søm eller man kan bruge nano-tape. Bibelordet kommer pakket på kraftig karton og i cellofan.

Bibelteksten er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Find gode gaver til årets konfirmander – se mere på hosianna.dk

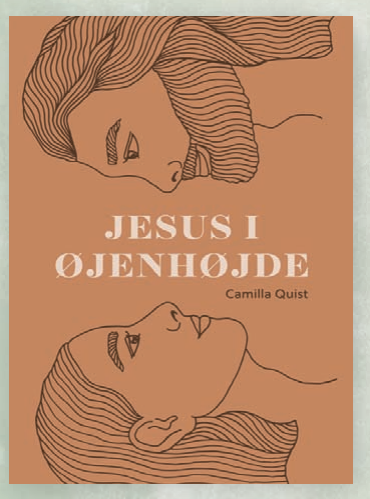

Camilla Quist:
Jesus i øjenhøjde
**Livsnær kristendom, trosliv på hverdagsdansk - for unge!
216 sider. 199,95 kr. Lohse**

Inge Bøgel Lassen:
**Ukendt land - Roman om Pernille, der på en kristen efterskole tumler med livets spørgsmål.
272 sider. 249,95 kr. Lohse**

Et halvt år med Jesus:
**En flot og indbydende bog, som hjælper til at finde en god rytme til bøn og bibellæsning i hverdagen.
Af Maria C. Lundby & Hanna E. Haraldsen. 132 sider. 149,95 kr.**

Troslære/Trosforsvar for teenagere:
**Troen/Trosforsvar forklaret enkelt, præcist og med humor.
Af Henrik Gren Hansen.
99,95 kr. pr. stk. Logos Media**

Lær af hunden
- og andre småsyrede indfald, udfald og udfordringer.
**Kan bruges som andagtsbog.
Af Nicolaj Wibe, 64 sider.
99,95 kr. Logos Media**

Vi er skabt i Guds billede

Anmeldt af Edith Theis-Nielsen

Selv om undertitlen er 'Om kvinder og Guds godhed', så er bogen værd at læse for både mænd og kvinder i familie og menighed! For mænd og kvinder er skabt i Guds billede, begge afspejler Bibelens Gud; og vi kan have tillid til, at det er til både mænds og kvinders bedste at følge ham, forklarer forfatteren. Det er en glimrende bog, som dykker ned i skabelsesberetningen, hvor alt er skabt efter en nøje rækkefølge, som går igen flere steder i Bibelen. Det uddyber Nielson indsigtsfuldt ud fra Bibelens helhed, både Gammel og Ny Testamente.

Skabelsen er ledetråden

Det er spændende at læse, hvordan forfatteren belyser de svære bibelvers om kvinder og mænd ud fra skabelsesberetningen og Pauli breve baseret på, hvad der står i Bibelen, og hvordan det kan forstås. Bogen er skrevet i et letlæst sprog, men har også præg af et bibel

Katleen Nielson har en ph.d. i litteratur og har udgivet flere bøger og ledt bibelstudier for kvinder. Foto: wgn.org

studium, så det er værd at læse opmærksomt for at gribe om det bibelske perspektiv.

Forfatteren gør sig umage med at forklare, hvordan mænds og kvinders rollefordeling er og har meget fokus på, at de i fællesskab tjener hver med deres Gudgivne evner i hjem og kirke. Nielson giver ikke letkøbte svar, men undersøger, hvad der har særlig relevans for kvindernes betydning i Guds historie med verden ledsaget af illustrerende eksempler.

Kvinder og mænd i samspil

Kapitel-overskrifterne med tilhørende bibelvers giver et godt indtryk af emnerne. Især de første Mosebøger, men også den stærke Deborah i Dommerbogen, som viser, at hun havde flere roller og alligevel tjente med både en mand og kvinde. Der er kapitler om både faldne og stærke kvinder, om kvinder, sex og dobbeltmoral samt et kapitel om kvindens krop, som sætter svangerskabet ind i en større historie. Kap. 8 "En fuldstændig anderledes mand", om hvordan Jesus respekterede og værdsatte kvinderne jf evangelierne, og Pauli ord om hierarki og ligeværd (1.Kor. 11:11-12). Kap 9 og 10 beskriver kvinder i ægteskab og kirke. Til slut om Guds godhed for både kvinder og mænd.

Guds nåde

Kathleen Nielson påpeger, at det meste af Bibelen handler ikke specifikt om kvinder, men om "den Gud, som skabte kvinder og mænd og som frelser dem gennem sin søn", og "Salmerne og bønnerne er ikke kønsspecifikke" (s.14). Ethvert menneske kan råbe til Gud i lovprisning, klage eller tilbedelse. Gud kommer menneskets behov i møde, for det er ikke godt, at mennesket er alene ifølge Skabelsesberetningen. De indledende kapitler har en fin tilgang til emnet, og senere dele går dybere ind i bibelsk fortolkning uden at give entydige svar – men viser vej til forståelse og fremhæver det vigtige i at lytte til Guds stemme. "Guds nåde er til stede i Det Gamle Testamentes bestemmelser om kvinder i det store og i de små og mest personlige detaljer" (s. 73). Her er stof til at blive klogere på!

Kathleen Nielson: I sit billede skabte han dem - Om kvinder og Guds godhed
204 sider. 200 kr.
Forlag Lohse/LogosMedia

Spænding til det sidste i tredje og afsluttende bog om Jack og dragerne

Afslutningen på Dekkers trilogi om drengen Jack, der er på en nærmest umulig mission, fortsætter i samme spændingsfyldte tempo som bind II.

Efter at have mødt de gode sølvdrager, som repræsenterer den fuldkomne kærlighed uden frygt, er Jack klar til at fortsætte den opgave, han er trænet og udvalgt til: At bekæmpe de onde røde drager, der er frygten i fysisk form og som har fordærvet og bedraget alle andre end Jack.

Efter den store krig er der kun få mennesker tilbage på jorden, og de kan tilsyneladende kun overleve ved at underkaste sig den røde dragedronning. De bliver skælbærerer og lydige slaver under dragedroningens vilje.

Ude i rummet er 160 mennerskers liv helt afhængig af snart at kunne lande og leve på jorden. Èn af dem er Jacks elskede mor Michelle, som trods forbud har oplært ham i troen på Yeshua og den fuldkomne kærlighed, som kan overvinde al frygt. Hvis man altså overgiver sig helt til den.

Drageherskeren må udslettes, men kun en udfriet skælbærer kan slå den ihjel, så Jack udtænker en plan for, hvordan

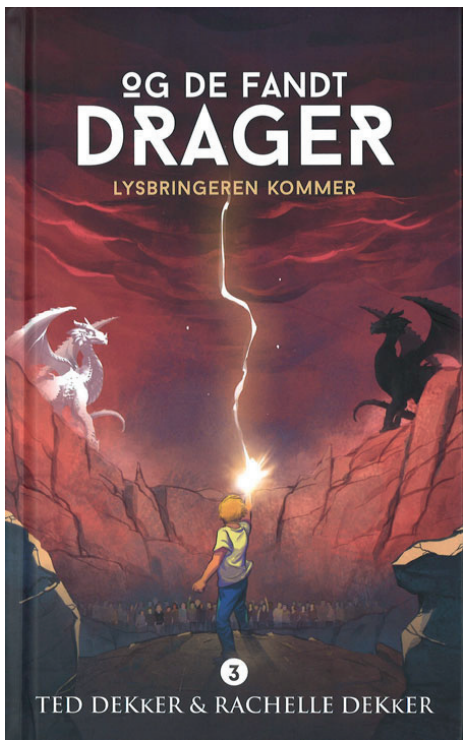

Trilogien 'Og de fandt drager' er skrevet af Ted Dekker i samarbejde med datteren Rachelle (38), der også selv har udgivet flere romaner. Ted Dekker er forfatter til over 40 romaner og har vundet flere priser, bl.a. som New York Times og international bestsellerforfatter.

han kan få en fra landsbyen af skælbærerer i tale og overbevise om, at de alle at blevet narret af dronningen til at tro på en løgn. I kampen mod frygten må Jack gå veje, han slet ikke havde regnet med.

Uden direkte at bringe evangeliet bliver man som læser indtroduceret til Yeshuas tilgivende kærlighed og forskellen på at leve i frygt eller i tillid til denne kærlighed.

Eventyret om Jack og dragerne kan læses for hele familien fra 9 år og opefter. Foruden at være underholdende, lægger fortællingen op til en dybere samtale om troen på Jesus.

Lisbeth T.

Ted Dekker & Rachelle Dekker: Og de fandt drager - Bind III: Lysbringeren kommer.
230 sider. 199 kr.
Forlaget Scandianvia

Møllehaves bibelgendigtning i en letlæsningsudgave

Mange har siden udgivelsen af Børnebibelen i 2016 stiftet bekendtskab med Johannes Møllehaves genfortælling af en række bibelske fortællinger, illustreret med Charlotte Pardis karakteristiske tegninger. Nu er historier derfra udkommet i 'Læs-selv' udgaver for børn.

Teksten er sat med korte linjer, stor skrift, delestreger og er pædagogisk bearbejdet til aldersgruppen 7-11 år af Birgitte Lund Thomsen, der er uddannet læsevejleder, ordblindetestvejleder og lærer. Bag i hver bog er det pågældende lix-tal angivet (20-22).

I bogen 'Moses' får de yngre læsere beretningen om Moses' spændende liv, og historien slutter med indtagelsen af Jeriko. Man bliver præsenteret for de 10 plager og de 10 bud. Nogle kapitaler slutter på fine vers, der understreger fortællingen.

Den anden bog 'Jesus' er om Jesus' fødsel og hans liv med udvalgte mirakler og små dryp af hans undervisning. Den slutter med Fadervor og behandler ikke korsfæstelsen og opstandelsen.

Bøgerne er på hhv. 112/128 sider i fine indbundne udgaver og er udgivet af Bibelselskabet. De koster 129,95 kr. pr. stk.

Lisbeth T.

Lukasevangeliet for nye bibellæsere

I læseguiden BibelÅbner tager Sprint Aagaard Korsholm nye læsere ved hånden og giver en god indføring i Lukasevangeliet.

Hæftet indeholder 90 stykker, der til den angivne bibelreference giver en kort forklaring, som gør det nemmere at tilegne sig bibelteksten. Der er nyttig baggrundsviden og hjælp til at forstå tekstens budskab samt spørgsmål til refleksion. Forfatter Sprint Aagaard Korsholm er undervisningskonsulent i Indre Mission og præst i IM-frimenigheden Broen.

Det er forlaget Lohse i samarbejde med BibelNøglen, som står bag udgivelsen. Hæftet, der er på 48 sider, koster 69,95 kr.

Josef opførte formentlig den første pyramide

Egyptens første pyramide i Sakkara var opført af Kong Djosers geniale arkitekt og administrator Imhotep. Han var også kendt for visdomsord og lægevidenskab, og han blev senere dyrket som lægegud. Meget tyder på, at Imhoptep var den samme som Bibelens Josef...!

Af journalist Henri Nissen, master og doktor i religiøse studier.

I nærheden af Memphis i Egypten, ikke så langt fra Giza-pyramiderne ved Cairo, ligger Sakkara pyramiden. Arkæologer mener, at det var den første pyramide i Egypten – og meget tyder på, at det faktisk var Josef fra Bibelen, der fik den bygget!

I mange år har der været en tendens i moderne historie og arkæologi til at ignorere langt den største kilde, vi har til oldtiden, nemlig Bibelen.

Det kan der være både politiske, religiøse og ateistiske grunde til. Men det er naturligvis urimeligt at ignorere de mange oplysninger på grund af fordomme.

Og der er jo ingen grund til, at denne "bevidste uvidenhed" skal fortsætte.

Lad os derfor se på, hvad Bibelen fortæller og sammenligne det med de arkæologiske fakta.

Bibelen om Josef

I tyve kapitler i 1. Mosebog kap. 30 til 50 fortælles detaljeret om, hvordan Israels stamfader Jakob fik 12 sønner med i alt fire koner.

Brødrene blev misundelige på deres næstyngste bror Josef, fordi Jakob forkælede ham. De fik ham derfor skaffet af vejen ved at sælge ham som slave til en karavane af handelsfolk.

Josef havnede senere uretfærdigt i fængsel i mindst to år. Her lykkedes det ham at tyde to medfangers drømme. Den ene kom tilbage til hoffet, mens den anden blev henrettet som forudsagt. Da kong Farao senere får en mærkelig drøm, som ingen kan tyde, hentes Josef fra fængslet og tyder kongens drøm.

Den profetiske drøm

Drømmen handler om syv magre køer, som æder syv fede køer. Josef udlægger drømmen med, at Egypten skal få syv år med overflod efterfulgt af syv år med hungersnød. Han råder derfor Farao til at opmagasinere korn i de første syv år, så der vil være mad til de syv år med misvækst.

Farao bliver så imponeret over Josefs indsigt og gode forslag, at han sætter ham til at administrere korn-opsamlingen, ja faktisk giver Farao autoritet til Josef som en statsminister. Det lykkes Josef at oprette enorme kornlagre overalt i Egypten, og derfor bliver landet (og kongen) meget velstående, da hungersnøden kommer, og man kan sælge korn til nabolandene. Josef møder senere brødrene og inviterer hele Israelsslægten til at bo i det frugtbare Goshen (Ramses) som formentlig var på den østlige side af Nilen.

Før Josef dør, får han familien til at love, at de vil bringe hans ben – hans mumie – tilbage til hjemlandet, som er det nuværende Israel. Det sker så ca. 400 år senere, da Moses leder efterkommerne ud af Egypten. (Der er mange flere detaljer, så læs selv kapitlerne)

Josef i arkæologien

Er Josef så nævnt i nogle Egyptiske kilder, eller er der tegn efter ham? Ja, men naturligvis ikke under hans hebræiske navn Josef. Også Bibelen fortæller, at han fik et nyt egyptisk navn af Farao: *Safenat-Panea*. Og det er et velkendt fænomen i historie og arkæologi, at konger og andre

Statue af Imhotep / Josef. Han er kronraget og spinkel, og ikke - som kongerne - udstyret med krone, dragt og pragt. Han bevarede ydmygheden, selv om han fik enorm magt.

Statue af Farao Djoser - som gjorde Imhotep / Josef til statsminister for at indsamle korn.

personer har flere navne og titler, og at navnene kan være helt anderledes på andre sprog. Så vi må søge efter oplysninger om en person, der kan passe sammen med Bibelens Josef.

Og sådan er det netop med *Imhotep* – en enestående leder i Egyptens historie. Han regerede sammen med Farao Djoser, der var konge under det 3. dynasti, som normalt regnes fra 2634-2558 f.Kr., men muligvis lå mindst 500 år senere.

Imhotep var den øverste minister for kongen i Nedre (nordlige) Egypten – der var til tider to kongeriger, et nordligt og et sydligt. Kong Djoser regerede, mens den eneste omtalte 7-årige overflod/hungersnød skete i Egypten og Mellemøsten. Imhotep var ikke kongelig, men administrator af Farao Djosers palads. Han blev alligevel kaldt Søn af Ptah (søn af den største Gud). Han var rådgiver for Farao og havde uindskrænket magt. Han udskrev skat i 7 fede år. Han blev sammenlignet med den græske lægegud Asclepius og senere dyrket som en guddommelig person, der havde forbindelse til Nil-guden (som skaffede afgrøder). Han skrev mange ordsprog. Han var præst i Heliopolis. Han var arkitekt og bygmester. Han opfandt kunsten med at bygge med tilhuggede sten (i stedet for mursten af jord).

Han byggede Pyramiden og komplekset i Sakkara for Farao Djoser, som regerede i ca. 19 år, og som Imhotep overlevede med henved 50 år, hvor han formentlig fortsatte som minister. Imhotep døde først som 110-årig, hvilket var usædvanligt for egyptere på den tid. Han blev også kaldt Ibis, og der blev ofret tusindvis af ibisfugle til ham i Sakkara.

Pyramiden er nederst 140x118 meter og 60 meter høj.

Da man udgravede Sakkara trinpyramiden, blev der fundet rester af en statue. I soklen var der indhugget tegnene for Djoser (kongen) og teksten *"Imhotep, kansler for kongen af Nedre Egypten, chef under Kongen, administrator af det Store Palads, adelig, ypperstepræst af Heliopolis, Imhotep, bygmesteren, skulptøren, fremstilleren af stenvaser."*

Indhuggede hieroglyffer viser egyptere, der går op ad trapper med korn. I Sakkara komplekset leder trapper ned til bunden af de mægtige siloer.

Inskription om Imhotep

En anden inskription, som viser, at Imhotep er den samme som Josef, findes på den lille ø Sihiel, som ligger neden for Nilens første vandfald. Inskription er udført tusind år, efter at Farao Djoser regerede, men er angiveligt en kopi af et dokument, som Farao Djoser skrev i sit 18. regeringsår. Heri skriver han bl.a., at han *"var i nød på den store trone"*. Bibelen fortæller, at han var *"fuld af uro"* over sin drøm. I teksten spørger Farao Imhotep om hjælp: *"Jeg spurgte ham, som var kammerherre, ... Imhotep, Ptahs søn... Hvor er Nilens fødested? Hvem er Gud der? Hvem er Gud?"*

Og Imhotep svarer på inskriptionen: *"Jeg behøver vejledning fra Ham, som råder over fuglenettet..."* (himmelhvælvingen).

I Bibelen svarer Josef også: "Det er ikke mig, der kan. Gud vil give Farao et gunstigt svar." (1. Mos. 41,16)

Når Farao Djoser her kalder Imhotep for "Ptahs søn", er det en meget stor titel. Ptah var egypternes navn for den største Gud, som havde skabt verden. Og kongen betragter altså Imhotep som en gudesøn på grund af hans overnaturlige indsigt.

Bibelen fortæller, at Josef rådgav kongen om at indsamle korn i de 7 gode år, så der er noget at leve af under de 7 år med hungersnød.

Troværdig - på grund af fejl

Hvis inskriptionen fortalte nøjagtig det samme som Bibelen, kunne man nemt tro, det blot var en falsk inskription opsat af jøderne. Men inskriptionen forklarer netop begivenheden på en måde, hvor den egyptiske gudetro blandes ind. Derfor er den troværdig som en ikke-jødisk kilde, der bekræfter, at der var en hungersnød, som Imhotep tog sig af.

Ifølge inskriptionen fortæller Imhotep nemlig i stedet, hvor Nilens gud Khnum bor, og Farao får først derefter en drøm, hvor han får at vide, at der skal komme en hungersnød – men derefter syv gode år.

Præsterne har altså her – tusind år senere – byttet rundt på rækkefølgen. Den bibelske tekst er mere troværdig, for det ville jo ikke give mening, at de gode år først kom efter hungersnøden. Men inskriptionen er formentlig forfattet af Khnum-præsterne, fordi de her også får nævnt, at Farao lover Nilguden at pålægge folket en 10 pct. skat, men at præsterne skal holdes fri for skat.

Ifølge Bibelen blev der dog indsamlet 20 pct. korn som skat, men kun i de syv gode år. Og præsterne blev friholdt, fordi de skulle leve af deres jord.

Men det er tydeligt, at det er den samme begivenhed. Der er ikke beskrevet andre eksempler på en syv-års hungersnød i Egypten historie. Beretningen er blot

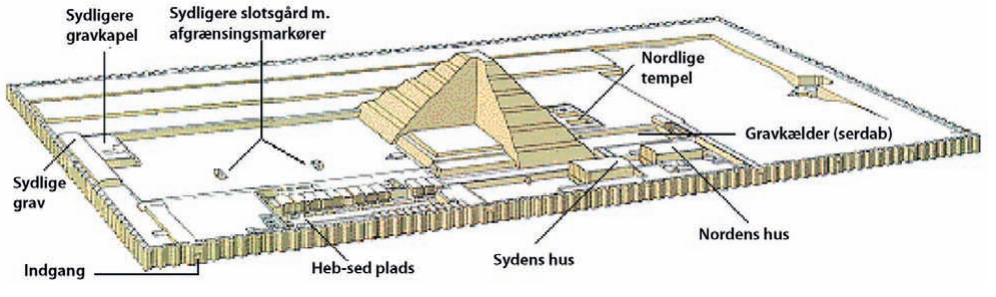

Tegning over hele Sakkara-komplekset, hvorfra Josef administrerede kornsalget.

Udfordringens tidligere redaktør Henri Nissen har besøgt Sakkara-komplekset og viser her de 3-4.000 år gamle søjler. De står som piller i den gang under pyramiden, som fører frem til et mægtigt rum, der viser tegn på at have været et af flere kornkamre i Sakkara komplekset.

Man må bøje nakken en smule for at vandre i denne lange gang under pyramiden. Formentlig var det her, Josefs brødre fik udleveret deres sække med korn på grund af hungersnøden i Kanaans land (Israel), hvor de boede. Jakobs efterkommere kom til at bo i Egypten i mere end 400 år.

forvansket – her tusind år efter.

En lignende inskription findes på øen Philae i Nilen. Her er det Isis-præster, der får nævnt, at de også har skattefrihed.

Så selv om disse inskriptioner i sig selv er fejlfulde, så er de med til at bekræfte den bibelske beretning om hungersnøden, – og at Imhotep i Egypten var den samme som Josef i Bibelen.

Ophøjet til lægegud

Den egyptiske præst og historiker Maneto skrev: *"…under hans regeringstid (Farao Djoser af 3. dynasti) levede Imouthes (Imhotep), som på grund af sin medicinske dygtighed har Asclepius (den græske lægeguds) ry blandt egypterne, og som også opfandt kunsten at bygge med tilhuggede sten."*

Når Imhotep efter sin død blev gjort til lægegud, kan det hænge sammen med, at han (Josef) havde en særlig evne/gave til at udlægge drømme. Men formentlig havde Josef også en viden med sig om helbredelse gennem urter og sund levevis.

De gamle kilder, som er fundet i Qumran hulerne ved Dødehavet, omtaler nemlig en lægebog, *Hagi*, som har eksisteret langt tilbage blandt jøderne. Essæerne, som både levede i Qumran og oppe i Galilæa, var kendt som "helbrederne". Så det er sandsynligt, at Josef ikke blot havde en åndelig gudstro med drømmetydning og forbøn om helbredelse (som vi også kender i dag i kristne kredse), men også havde en viden om natur-helbredelse med urter.

Ibis'er ofret til Imhotep

Imhotep havde titlen "højeste hersker over Ibis". Da arkæologer gravede ved siden af Sakkara-pyramiden, fandt de et tunnelsystem fyldt med tusindvis af udstoppede Ibis-fugle i teglrør.

Der var også udenlandske mønter, som tyder på, at folk kom langvejs fra og ofrede her til "lægeguden" Imhotep (Josef) for at opnå helbredelse. Græske kilder fortæller, at syge valfartede til Egypten for at blive helbredt af lægeguden Imhotep. Og en inskription fortæller om en græker, som blev helbredt efter at have mødt Imhotep i en drøm.

Kiste uden mumie

Dette tunnelsystem ved Sakkara førte ned til et rum, hvor der stod en kiste. Men den var tom.

Eftersom ibis'erne er ofret til Imhotep i tunnelgangene, som førte ned til kisten, er det sandsynligt, at det var Imhoteps gravkammer. Desuden vendte kisten mod nord (Jerusalem?) mens faraoerne altid blev begravet vendt mod øst (den opgående sol). Den døde havde altså en anden tradition/religion.

Den tomme kiste passer også sammen med Bibelens beretning om, at Josef døde som 110-årig i Egypten, men at hans lig blev flyttet til Israel. Han havde nemlig udtrykt et ønske om at blive begravet i sit oprindelige hjemland. (Se 1. Mos. 50,26) Derfor tog israelitterne hans ben (knogler) med, da de forlod Egypten fire hundrede år senere. De begravede ham senere sammen med hans forfader Abraham i Makpelas hule i Hebron i Israel. Derfor er kisten tom.

Mægtige kornkamre

Konstruktionen af Sakkara-pyramiden og de tilstødende magasiner tyder også på, at Imhotep/Josef her havde opført nogle af de største kornkamre i Egypten. Sakkara komplekset består af en lukket gård med en høj mur. Der er kun én indgang mod øst. Her kommern man først til 20 søjler på hver side i en lang gang. Herefter kommer man til nogle store og meget dybe skakter, som ligner siloer. De ville kunne rumme 40.000 kubikmeter korn.

Den oprindelige og forældede teori blandt arkæologer har været, at de store siloer i Sakkara pyramiden blot var gravpladser for konger. Men imod denne teori taler, at de underjordiske siloer er alt for store i forhold til andre gravpladser på egnen eller i Kongernes Dal længere sydpå i Øvre Egypten. Her fører en nedadgående vandret skakt til et lille gravrum dybt inde under jorden. Og indgangen blev skjult for at forhindre gravrøvere i at stjæle

Fra den nordlige side leder en gang ned til et gravkammer.

de rigdomme, der blev begravet sammen med kongerne.

Men i Sakkara er skakterne/siloerne ikke skjult under jorden. Skakterne når op over jorden og er åbne for oven. I en af siloerne fører trapper ned til bunden, så man her har kunnet hente korn og sælge det. Og en tunnel forbinder skakterne. Der er endda fundet rester af korn på bunden.

Under selve pyramiden er der gravplads for Farao Djoser, og der er også rum til opbevaring af mad og andet til "rejsen", som det var skik dengang. Farao Djoser døde før Josef. Ud fra historien er det sandsynligt, at den store skakt under pyramiden først er brugt til kornkammer, og at pyramiden herefter har tjent som gravkammer og monument over Farao Djoser, under hvem Egypten var blevet en supermagt.

De senere Faraoer opførte herefter de kendte pyramider i Giza ca. 25 km fra Sakkara. Men man gik efterhånden væk fra at begrave kongerne i disse mægtige pyramider. For de havde ikke en mur omkring sig, som Sakkara, og gravkamrene blev plyndret for gods og guld. I stedet begravede man kongerne i skjulte gravkamre i Kongernes Dal, som først i nyere tid er udgravet.

Sakkara komplekset ligger ikke langt fra *Memphis*, hvorfra Farao Djoser dengang regerede over Nedre Egypten – og måske hele Egypten. På andre tidspunkter var hovedstaden ved *Luxor* i det Øvre (sydlige) Egypten. Men det var under Djosers regering, at Egypten blev en stormagt. Det skyldes håndteringen af hungersnøden, at Egypten blomstrede.

Der er langt ned til bunden på denne silo under pyramiden, og det er usandsynligt, at det bare var et gravkammer. Det var formentlig en silo, hvor korn blev opbevaret før hungersnøden.

Sakkara - Isaks Hus?

Den svenske læge Lennart Müller har i bogen "Exodus" om jødernes udvandring (udgivet på dansk og engelsk af Forlaget Scandinavia) også beskrevet de arkæologiske fund, som tyder på, at Josef og Imhotep er den samme, og at han havde sit administrative center i Sakkara.

Lennart Müller mener, at navnet Sakkara kan stamme fra navnet Isak, Josefs bedstefar. Der har nemlig været brugt blandt jøder at omtale deres folk som "Isaks Hus". Isak staves på hebræisk kun med bogstaverne SK. I Krakov i Polen har Lennart Müller fundet betegnelsen "Synagoga Isaaka" (jødisk synagoge).

Så måske har Josef opkaldt sin bygning efter sin slægt som Issaka (SK) og det kan være afledt til Sakkara.

Burde anerkendes

Når det – til trods for indicierne – ikke for længst er slået fast med syvtommersøm, at Josef var den samme som Imhotep, skyldes det den fejlfulde kronologi, som blev opstillet omkring 1985. Ifølge denne skulle Farao Djosers regeringstid ligge for tidligt i forhold til Josefs tid i Egypten.

Men det skyldes også den forudindtagethed imod Bibelen, jøderne og kristendommen, som desværre findes i den akademiske verden.

Blandt de ikke-troende forskere, der alligevel anser Bibelens oplysninger for ligeså værdifulde og troværdige som andre gamle kilder, er den verdenskendte arkæolog David Rohl, som har skrevet en række store bøger. Han har også gjort opmærksom på, at der er uorden i den egyptiske kronologi:

Fejl i kronologien

Kulstof-14 kalibreringerne har senere vist sig at være mindst 374 år forkerte i forhold til de historiske dateringer. De data, der tilskrives nedskreven historie, er forkerte. Den arkæologiske lagdeling er misfortolket. Regionen var affolket i tusind år. Keramikken fra den periode kan ikke bruges til at bestemme dateringen. Et vulkanudbrud fra den græske ø Santorini ca. 1740 f.Kr. påvirker også dateringen.

Specielt er det et problem, at de egyptiske kongeriger tidligere er blevet anset for at ligge *i forlængelse* af hinanden, mens der formentlig var tale om *samtidige* kongeriger i nord og syd. Alt dette betyder, at den egyptiske historieskrivning skal afkortes med ca. 500 år, mener Rohl.

Man kan altså ikke regne med de gamle dateringer, som fortsat bruges, og som er med til at skubbe andre landes ur-historie for langt tilbage i historien.

Og man kan altså heller ikke bruge de mangelfulde dateringer til at modbevise, at Imhotep og Josef var den samme. Bibelen har i øvrigt en meget præcis datering i forhold til historiske begivenheder som fx Nebukadnezars og Kyros regeringstider.

Så der er ingen grund til, at man mister tilliden til Bibelens beretninger, fordi ateistiske arkæologer og historikere midlertidigt når frem til at tro, de kan modbevise Bibelen med mangelfulde tidstavler og luftige teorier.

Det ender som regel med, at Bibelen alligevel viser sig at være troværdig.

Erhverv mm.

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

Genbrugsbyg.dk®
Salg af brugte byggematerialer 20 62 81 58

Bed&Breakfast oven på Udfordringen i Christiansfeld

Bo på Det Gamle Posthus i Jernbanegade 1 i verdensarvsbyen Christiansfeld 15 km syd for Kolding. 1 værelse med dobbeltseng eller 2 senge på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn.
Morgenmad kan evt. købes i Café Morgenstjernen i samme bygning.

Bestil hos Margit: mobil 40 31 02 50

Møder & Arrangementer

Kom og hør
Preben Westh taler
Nadver starter kl.10:00 hver søndag
- Søndag 16. Marts 2025 Kl. 10:30
- SOZO Gospel Kor synger

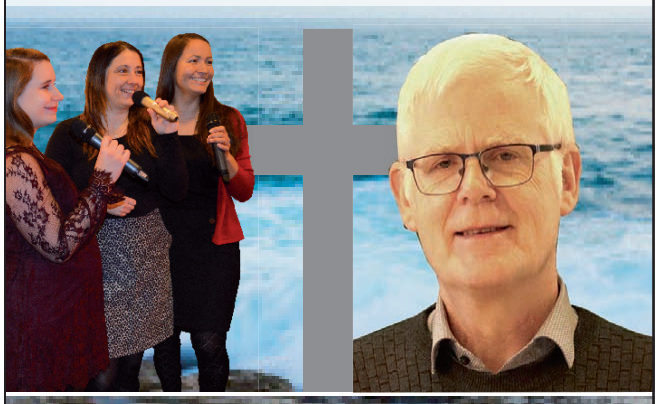

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre
PINSEKIRKEN
NYT HÅB
Lovsang og bedemøde hver Onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Stillinger

KIRKETJENERSTILLING I VIGERSLEV, KØBENHAVN

- Er du motiveret for at arbejde i en kirke?
- Har du lyst til at holde vores kirke pæn og ren?
- Vil du være med til at give folk en god kirkeoplevelse?
- Vil du være med i et godt arbejdsfællesskab?

Så er vores kirketjenerstilling måske noget for dig?

VIGERSLEV KIRKE
Fælleskab med Gud - Fællesskab med hinanden

Ansøgningsfrist:
19. marts 2025
Læs mere på:
www.vigerslevkirke.dk

Besøg vores web-shop på Hosianna.dk
Find gaven til:
- konfirmanden
- brudeparret
- bryllupsdagen
- fødselsdagen
- jubilæet
… og meget mere!

webshop
Udfordringens
Hosianna.dk / Bøger / Film / Musik

Kristen friskole i nutiden

Skoleleder til Johannesskolen

Kan du se dig selv lede en velrenommeret kristen friskole i Hillerød med 450 dejlige elever, en aktiv SFO og 65 engagerede medarbejdere? Er du en autentisk og visionær leder, der kan stå i spidsen for Johannesskolen og være med til at udruste eleverne til den dagligdag, de befinder sig i og skal lære at håndtere?

Så har vi drømmejobbet til dig!

Vi er en skole, hvor den kristne tro og de kristne livsværdier præger dagligdagen, og hvor skolens bestyrelse og de ansatte arbejder aktivt og positivt ud fra dette syn.
Vi forventer, at ansøgeren kan identificere sig med skolens kristne værdigrundlag.

Se hele stillingsopslaget på johsskolen.dk

JOHANNES SKOLEN

På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen. Produceret af Per Bracher.

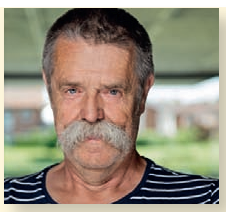

Per Bracher holder foredrag om Gudsoplevelser.
Kontakt: per@bracher.dk / tlf. 2125 2189

Personlige

Bolig søges et sted i Danmark

I hele Danmark søges bolig til stille, moden personlig kristen kvinde. Ønskes minimum 100 kvadratmeter med stor lukket have i roligt område, hvor 2 store hunde og katte kan trives.
Billet-mrk.: 11-01

Fællesskab søges

"Gammeldags" kristen tænkte på, om derude var brødre og søstre, som brænder for at følge Kristus helt og af hjertet?
Billet-mrk.: 09-01

Svar på billetmærke-annonce med brev til:
Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld
Mærk kuverten med " Billetmrk. Nr."
- eller send brevet pr. mail i vedhæftet fil til:
billetmrk@udfordringen.dk

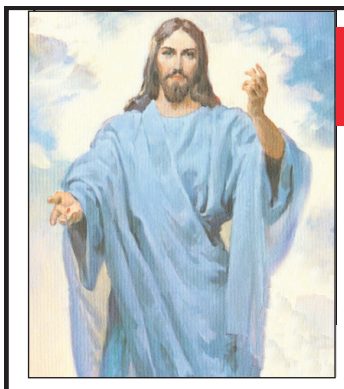

Velkommen i **PERLEPORTEN**
i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre
til Helligåndens aften
HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00
Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30
Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Stillinger

HERAGÅRDEN

- et botilbud for unge med autisme

søger pædagog / ergoterapeut

Vi søger kollegaer, der brænder for pædagogisk støtte til unge med autisme, herunder sensoriske og psykiske udfordringer. Vi søger to medarbejder i henholdsvis et vikariat og en fast stilling fra den 1. maj 2025, eller hurtigst muligt.

VI SER GERNE, AT DU KAN genkende dig selv i…

- Anvende autismeviden og forståelse i samarbejde med borgerne
- Erfaring med at skabe struktur, arbejde med forudsigelighed samt KRAP i pædagogisk arbejde
- Anerkendende samarbejde med borgere, pårørende, kolleger og eksterne samarbejdspartnere
- Kan motivere samt udvise håb og tålmodighed ift. borgeres drømme og udvikling
- Støtte i borgeres personlig udvikling, modenhed og selvforståelse
- Anvende dokumentation som redskab i det pædagogiske arbejde
- Arbejde på en værdibaseret arbejdsplads, hvor udgangspunktet for fællesskaber er det kristne menneskesyn. Heragården er en del af Kristelig Handicapforening

På Heragården bliver du en del af et godt arbejdsmiljø med fantastiske kolleger. Du har indflydelse på din arbejdstid og opgaver samt mulighed for uddannelse. Vi glæder os til samarbejdet.

Heragården er et § 107 / 108a botilbud i Herning for unge med autisme og nedsat psykisk funktionsniveau. På Heragården arbejder vi ud fra en autismefaglig tilgang, KRAP og det kristne livs- og menneskesyn.

Ansættelse efter fast tjenesteplan på min. 30 t. pr. uge.
Ansøgning modtages pr. brev eller mail senest mandag den 24. marts 2025, kl. 12:00.

For yderligere information om stillingen kontakt:
Daniel Laugesen på tlf. 9627 3100 / post@heragaarden.dk

Se mere på https://heragaarden.dk/

HERAGÅRDEN

Heragården | Koustrup Alle 15B | Lind | 7400 Herning | +45 96 27 31 00 | post@heragaarden.dk | Heragaarden.dk

VI HJÆLPER UDSATTE BØRN, UNGE OG VOKSNE I DANMARK

ER DU DEN NYE LEDER AF BLÅ KORS' VÆRESTED I KIBÆK?

Som værestedsleder på Den Blå Mølle skal du stå i spidsen for at give nærvær og støtte til ensomme og sårbare mennesker fra Kibæk og omegn.

Har du hjerte for mennesker med sociale og psykiske udfordringer – og eventuelt også med misbrug? Kan du samarbejde med kommune såvel som lokale aktører? Og er du god til at favne og lede en bred skare frivillige? Så er det måske dig, der er vores nye leder.

Der er ansøgningsfrist **28. marts**.

Læs mere om stillingen og ansøg på:
blaakors.dk/job

BLÅ KORS DANMARK

Søges: Missionærer til Tanzania

BDM søger et missionærpar, som kan se sig selv i et spændende arbejde i Kipili i Tanzania.

BDM søger et par, som gerne vil gøre en forskel i en spændende kultur og på mangfoldige måder. Hvis det er jer, så kan vi tilbyde to stillinger som distriktsmissionærer i Kipili, Tanzania!

Om opgaverne: Styrke og udvikle kirkens evangeliserende arbejde. Jeres specifikke opgaver defineres af Brødrekirken i Rukwa-provinsen og BDM i fællesskab.

Om jer: I har et kristent livssyn, og befinder jer godt i et folkekirkeligt missionsselskab. I brænder for evangeliets forkyndelse og for forbedring af menneskers levevilkår. I synes det er spændende at samarbejde med internationale partnere og kan begå jer relationelt på tværs af kulturelle og sproglige forskelle.

Fagligheder: Hvis I har en eller flere af følgende fagligheder, ville det være godt: Missionsteologi, kirkeudvikling, pædagogik, sundhedsarbejde, evangelisation, lederudvikling, kirkebyggerier.

Ansøgning: Har du spørgsmål, så kontakt generalsekretær Arngeir Langås, tlf. 2928 1691, e-mail al@bdm-dk.dk. Motiveret ansøgning vedlagt CV og evt. bilag sendes på al@bdm-dk.dk.

Ansøgningsfrist: 24. marts 2025

BDM er et folkekirkeligt missionsselskab, der arbejder i Tanzania, DR Congo, Burundi, Albanien og på Vestbredden i Israel med fokus på forkyndelse, undervisning og diakoni.

Se mere på www.bdm-dk.dk/job-i-kipili.

VORT LAM HAR SEJRET · LAD OS FØLGE HAM

BRØDREMENIGHEDENS DANSKE MISSION
NØRREGADE 14, 6070 CHRISTIANSFELD, WWW.BDM-DK.DK

VI HJÆLPER UDSATTE BØRN, UNGE OG VOKSNE I DANMARK

UDVIKLINGSKONSULENT OG PROJEKTLEDER TIL BLÅ KORS

Er du en dygtig projektleder, og har du et skarpt øje for strategiske muligheder for partnerskaber mellem civilsamfund, det offentlige og de nationale fonde?

Kan du få idéer til at gro og blive til konkrete aktiviteter til gavn for børn, unge og voksne i udsatte livspositioner? Trives du samtidig med at stå i spidsen for egne opgaveområder lige så meget, som du får energi af at arbejde tæt sammen med dine kollegaer, så er det dig, som vi tripper for at få med på holdet.

Der er ansøgningsfrist **31. marts**.

Læs mere om stillingen og ansøg på:
blaakors.dk/job

BLÅ KORS DANMARK

Hvis avisen udebliver...

Hvis avisen udebliver, kan du benytte kontaktformularen på udfordringen.dk - klik på det røde felt 'Udeblev avisen?' midt på siden og udfyld felterne. Så sørger **Bladkompagniet** for efterlevering 1-2 dage efter reklamation.

Se oversigt over priser og deadlines på:
Udfordringen.dk/Annoncer
Kontakt: annoncer@udfordringen.dk
Tlf. 26817718

Følg Udfordringen på Facebook og Instagram,
hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 9:

Grethe Steffet-Jørgensen
2770 Kastrup

Kodeord: *Vovehalsen*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 18.3. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 23.3.25.

Obs! Du kan IKKE benytte Udfordringens portofri kupon til at indsende koden.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

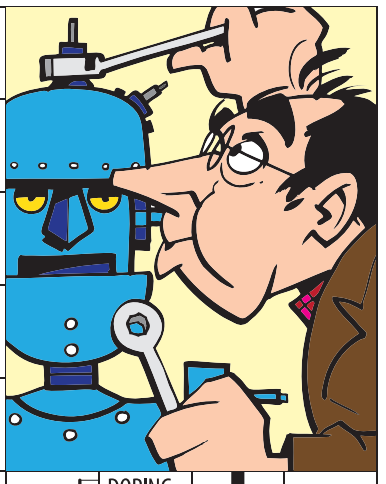

VIA
UFORNUFT
HUNDE
FRUGT
MÆLKEPRODUKTER
MIDT I SALEN
KLÆGT
BELÆGNING
BÅD
BLOMSTER
PORTION
PLACERER
ALTSÅ JEGET
KORT VEKSEL
SLETTES GRÆSMARK
LAVVANDE
UDSTYR TIL OUTDATED MASKINE
PAPEGØJE
FORBUD SØSTER
BUSSER KIRKETJENER
DOPINGMIDDEL VARME
ADRÆT
FORAGTELIG
DRENG MADDING
2
UDRÅB INDIANERE
SARKASME
GRÆSK BOGSTAV THOR
EKSPERT UDVIDE
DING . . .?
3
AFFÆRE SERVIETTER
GLAM STEDORD
506 ØSTRIG
SPANIEN
AFKØLING MUSIK
KRYDDERI FODDELEN
4
FORURENE
ROGN MEN
LØFTE VÆGPAPIRET
GRUNDSTOFFET
DYR
UDRÅB BØN
PIGE DOMSTOL
5
NUBRET NATRIUM
LOVLØSHED
6
UDLÆNDING
FUKSSVANS
TRÆ FARVE
SIDST I MARTS
FAR BRANCHE
7
TILBEREDTE
HOLDE MUND
BIORD FART
TO ENS
TRÆ DYR
VINDERE FORDÆRVET
VÆGTENHED
HÆVE KORTSPIL
RUM UBEBOET
LEVN
TÆNDT IKKE
ISRAELSK BY DRYSSER
FORHØJNINGEN
MØNTER SIDSTE
LAND JYSK BY
8
KLATTER
IDENTISKE
9
METAL DRIK
SLURK BLADHOLDER
GNAVER
TONE NEGLE
SMELTET BLIVENDE
STÆVNE BESØG
OPFØRE TALENT
ERFARNE SKJULT
KVINDE TRÆER
UDSIGT TILBEDER
10
DØRSLAG
FØRST I TIDEN SLIDE
MONTERET DAMP
UNGE
FRYSE AMPERE
FINDES
KENDEORD
GRØNTSAGER
11

Find bøger fra mange forskellige forlag på
Hosianna.dk
*Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller**
**Gælder ved levering i DK*

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Udvalgte programmer om tro på DR / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 9/3

10.00 Gudstjenesten: Hvordan bygger man et helligt rum?

Hvad er det, der gør kirkerummet til noget særligt? Sofie Østergaard har inviteret arkitekt Jan Utzon til samtale om de fysiske rammer for vores tro i Bagsværd Kirke, som han selv har været med til at opføre sammen med sin far, Jørn Utzon. Til gudstjenesten prædiker Torsten Ringgaard over 1. søndag i fasten. Sendes også på DR2 kl. 14.00.

20.00 Slave af Danmark (2:4)
En god forretning

Ny dramadokumentar med Nola Grace Gaardmand som undersøgende vært.

I huset på St. Croix sætter Regina livet på spil for at komme af med det liv, der mod hendes vilje vokser i hendes mave. Hjemme i København er Ernst Schimmelmann nu Danmarks største slaveejer og en af landets rigeste mænd. Men forretningen kunne blive endnu bedre, hvis de slavegjorte ikke stak af eller døde så hurtigt.

Lørdag 15/3

18.50 Før søndagen

Ugens salme: Du lagde livstid i min krop. Denne gang er det værterne Katrine Muff og Mathias Hammer, der synger ugens salme.

I "Før søndagen" synger Muff, Hammer og DRs kor på skift fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

DR2

Søndag 9/3

14.00 Gudstjeneste fra Bagsværd Kirke.

Genudsendelse fra DR1 kl. 10.00.

Tirsdag 11/3

22.40: Rigsfællesskabets historie: Det vanskelige møde (1:6)

I 1721 åbner grønlænderne for første gang deres hjem for missionæren Hans Egede: Koloniseringen af Grønland er i gang. Hans Egede går til kamp mod åndemanerne, mens nye epidemier hærger. På Færøerne indleder præsten Lucas Debes og fribytteren Poul Nolsøe modstanden mod danskernes eneret til handelen i Nordatlanten.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv

GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:

1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: kkrtv.dk/programmer.

Søndag d. 9.3 er arkitekt Jan Utzon (th.) gæst i tv-gudstjenesten, hvor samtalen handler om det fysiske kirkerum. Sofie Østergaard er vært. Foto: Kasper Borg, DR

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:

- SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
- SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
- SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
- SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)

Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00.
Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Revelation

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d - 28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning / forbøn for syge. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og teknisk support: www.revelationtv.com

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)

Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Andre kanaler

På Thor 1º vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00.
Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15.
Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler.
BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar.
Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Morgenandagten på DR2 og P1

Morgenandagten fra Domkirken i København sendes på P2 og DR 2 alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05.
Den 20 minutters udsendelse varetages på skift af kirkens præster.

Podcasts

På Udfordringen.dk/podcast/ finder du forskellige podcasts om tro, Jesus og kristendom. De mange podcasts udgives af forskellige kirker, organisationer og private udgivere.
Info. om podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Næste bogklub-bog gennemgår Kolossenserbrevet

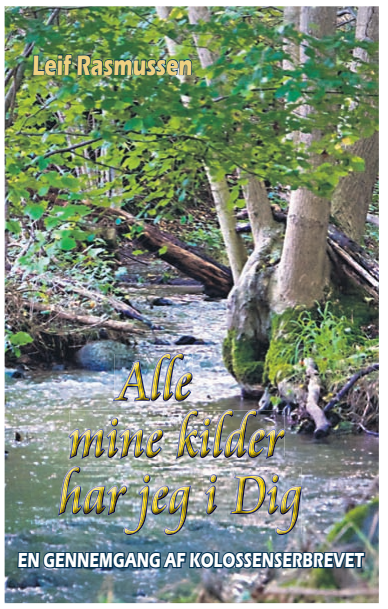

I den kommende weekend får medlemmer af Udfordringens bogklub bibellærer Leif Rasmussens bog 'Alle mine kilder har jeg i Dig'. Bogen er en gennemgang af Kolossenserbrevet.

Paulus' brev til menigheden i Kolossæ var en advarsel om, at falske strømninger var ved at true menigheden og kvæle det åndelige liv. Og det er i allerhøjeste grad aktuelt i dag, hvor vi i vores kultur ofte er optaget af selvrealisering og selvvalgt religiøsitet. Paulus kalder det for en jagt på kødelig tilfredsstillelse, som har til formål at få et menneske til at fremstå som en unik og bemærkelsesværdig person, som fortjener særlig opmærksomhed. Men kristendommens budskab handler om noget helt andet. Det handler om et personligt og direkte forhold til vor Herre Jesus Kristus. "I Ham bor hele Guddomsfylden legemligt, og i denne fylde har vi del," siger Paulus.

Leif Rasmussen peger i bogen på korsets centrale betydning i kristendommen og kristnes kald til at slippe sit eget og lade Kristus komme til.

Foruden gennemgang af den bibelske tekst, deler Leif ud af sin baggrundsviden om tid, sted og personer omkring Kolossæ. Bogen udkom i 2019 og koster normalt 98 kr.

Ekstra bog med

Bogklubmedlemmerne får denne gang en ekstra bog med. Det er de to venner Hans Jørgensen og Denis Emanuel Damborgs lille humoristiske udgivelse med 'Flimmer-striber' - en tegneseriestribe med Hr. Flimmer, som fra sin lænestol kommenterer livet. Striben var i en periode at finde på Udfordringens bagside, og i den anledning blev der udgivet en bog med 100 striber. I dag leveres Hr. Flimmer til Jysk-Fynske Medier.

Bogklubben

Fire gange om året udsender Udfordringens Bogklub en bog til alle klubbens medlemmer. Det koster kun 200 kr. om året at være medlem af bogklubben. For at være medlem skal man være abonnent på Udfordringen og have adresse i Danmark.

Læs mere om bogklubben på udfordringen.dk/bogklub/

Damberg og Jørgensen leverede tilbage i 90'erne Hr. Flimmer-striber i sort-hvid. I 2021 genoptog de striben til Udfordringen i farver. Flimmer-hæftet med de 100 striber koster normalt 128 kr.

Radio - faste programmer om tro på P1

Søndag 9/3

Gudstjenesten fra Nors Kirke, Aalborg stift. 1. søndag i fasten.
Prædikant: Claus Nybo.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.
Salmer:
DDS 735: Nu sol i øst oprinder mild.
DDS 503: O Herre, udslet min synd.
DDS 336: Vor Gud han er så fast en borg.
DDS 614: Far, verden, far vel.
DDS 163: Fuglen har rede, og ræven har grav.

11.03 Pilgrim i naturen

Skoven er i dag mange menneskers katedral. Thomas Frovin og Mia Broe Jakobsen guider under en vandretur til fordybelse under himmelhvælvet. Vært: Anders Laugesen. (Sendes også 4.03)

15.03 Hvad ville Jesus have sagt?:

Vi vil allesammen gerne gøre vores bedste. Men det er ikke altid, vi ved, hvad det bedste er. Hvad med at spørge Jesus. Hvad ville Jesus have sagt: For dig, der elsker Jesus, dig, der ikke ved, hvem Jesus er, og dig, der leder efter argumenter for, hvorfor vi overhovedet nogensinde har fundet på at lave radio om ham.
Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk.
(Sendes også lørdag kl. 22.03)

19.03 Ditlev og dæmonerne

Hvorfor findes det onde og dæmoniske udenfor og indeni os? Det spørgsmål undersøger præst og forfatter Kristian Ditlev Jensen sammen med sin medvært Christoffer Emil Bruun og en række gæster. (Genudsendelse fra lørdag)

Søndag 16/3

Gudstjenesten fra Gjellerup kirke, Aarhus stift. 2. søndag i fasten.
Medvirkende:
Prædikant: Inge Marie Kirketerp Hansen.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.
Salmer:
DDS 745: Vågn op og slå på dine strenge.
DDS 158: Kvindelil, din tro er stor.
DDS 582: At tro er at komme.
Guds nåde er en vintergæk.
nr. 826 i tillægget 100 salmer.
DDS 588: Herre, gør mit liv til bøn.

Kristen lokalradio

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00
Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24 timer i døgnet. Kan høres på mobil, iPad eller PC ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Info. om lokalradio og podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

MUSIK TJEK

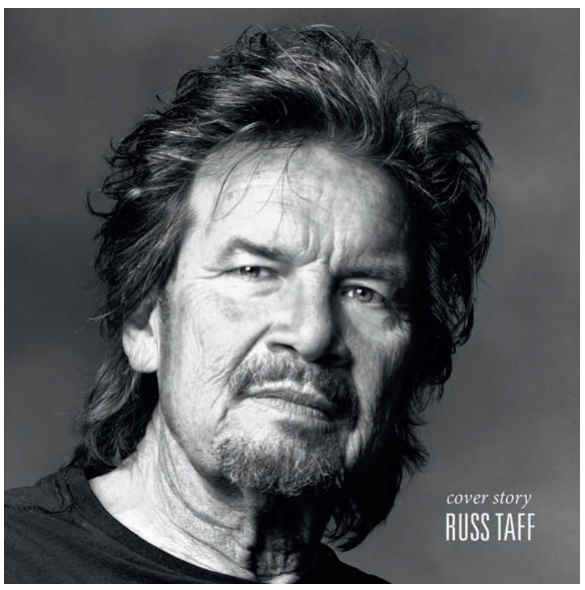

Quiz med Russ

Russ Taff har lavet en fin ny plade med covernumre. Når man hører den, kan man undervejs prøve at gætte på, hvem der først udgav sangene. Nogle er mere kendte end andre.

Jeg har været fan af Russ Taff, siden han blev kendt med The Imperials i 1977 med pladen Sail On (der var jeg 3 år gammel, men mine forældre var fans, så det blev jeg også).

Russ har haft en lang, flot karriere, og han er stadig værd at lytte til. Efter The Imperials lavede han lang række af fantastiske soloplader med masser af hits, og han nåede også at blive en del af Gaither Vocal Band i sine senere år.

I 2021 udgav han en hjerteskærende bog samt dokumentarfilm med titlen I Still Believe, hvor han lagde kortene på bordet og fortalte om de svære ting i livet, som han har været igennem (og der har været en del), hvilket førte til et alkoholmisbrug (som han heldigvis blev hjulpet ud af).

Cover Story er den første udgivelse siden dokumentaren og en form for comeback; og han slipper ganske godt fra den. Hans normalt kraftfulde stemme lyder ikke helt, som da han var ung, men på de fleste sange tænker man ikke over det. Åbningssangen Tear This Building Down er den værste (for mig), hvor hans stemme lyder tynd og svag, og som om han er forpustet. Hvis den sang havde været droppet, ville det have været bedre.

For mig begynder pladen med det andet nummer People Are People, hvor alt fungerer. Bandet spiller op til sit bedste, og samspillet med backing-sangerinderne gør dette til et super nummer. En funky, blueset ting og meget forskellig fra originalversionen med Depeche Mode (jeg var nødt til at slå op, hvem der egentlig havde lavet den, før jeg genkendte den). Her lyder Russ' stemme ganske godt uden slinger i valsen.

Næstbedste sang for mig, er I Believe In You, som er en sang af Dylan fra Slow Train Coming fra 1979.

Godt gået, Russ!

Mark Bracher

Kunstner: Russ Taff - **Titel:** Cover Story - **Genre:** Pop/Rock - **Download:** itunes.dk - Pris: 89 kr.

REVERENDFUN.COM COPYRIGHT BIBLE GATEWAY

- Min hund har ædt noget af min prædiken!

Josef gjorde sin vogn klar og tog af sted til Goshen for at møde sin far. Så snart han ankom, omfavnede han sin far og græd ved hans skulder i lang tid.

Jakob og hans familie flytter til Egypten

Da Josef endelig havde givet sig til kende for sine brødre, var der glæde i hele Faraos hof. Derefter inviterede Farao hele Josefs familie til at bosætte sig i Egypten (1. Mosebog 45).

"Så tog Jakob af sted med hele sin teltlejr og kom til Be ersheba. Dér bragte han et offer til sin fars Gud. Om natten talte Gud til ham i et syn.

"Jakob! Jakob!" kaldte han.

"Ja, jeg lytter," svarede Jakob.

"Det er Gud, der taler til dig," sagde stemmen, "din fars Gud! Vær ikke bange for at tage til Egypten. Jeg vil sørge for, at din slægt bliver et stort folk, mens I bor der. Jeg vil selv gå med dig til Egypten, og jeg vil bringe dine efterkommere tilbage igen. Selv vil du dø i Egypten, men Josef vil være hos dig, når du dør."

Næste morgen hjalp Jakobs sønner så deres far, deres koner og deres børn op i de vogne, som Farao havde stillet til rådighed, og de forlod Be ersheba. De tog alting med sig – deres dyr og alt, hvad de havde samlet sig i Kana an. Kort tid efter ankom de til Egypten, Jakob og alle hans efterkommere: hans sønner og døtre og børnebørn, hele hans store familie.

Det følgende er en liste over Jakobs sønner og sønnesønner, der tog med ham til Egypten:

Ruben, hans ældste søn, og dennes sønner Enok, Pallu, Hetzron og Karmi; Simeon og hans sønner Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar og Saul, hvis mor var kana anæer; Levi og hans sønner Gershon, Kehat og Merari; Juda og hans sønner Shela, Peretz og Zerach; (Er og Onan var jo allerede døde. Peretz sønner hed Hetzron og Hamul.) Issakar og hans sønner Tola, Pua, Jashub og Shimron; Zebulon og hans sønner Sered, Elon og Jahle el. Det var Jakobs og Leas seks sønner, som alle blev født i Paddan-Aram. Jakobs og Leas mandlige efterkommere var således i alt 33. Der var også datteren Dina.

Gads sønner hed Zefon, Haggi, Shuni, Etzbon, Eri, Arodi og Areli; Ashers sønner hed Jimna, Jishva, Jishvi, Beria, og deres søster hed Sera. Berias sønner hed Heber og Malkiel. Disse 16 personer var efterkommere af Jakob og Zilpa, tjenestepigen, som Lea fik af sin far, Laban.

"Vær ikke bange for at tage til Egypten. Jeg vil sørge for, at din slægt bliver et stort folk, mens I bor der. Jeg vil selv gå med dig til Egypten, og jeg vil bringe dine efterkommere tilbage igen. Selv vil du dø i Egypten, men Josef vil være hos dig, når du dør."

Jakobs og Rakels sønner hed Josef og Benjamin. Josef fik i Egypten sønnerne Manasse og Efraim med Asenat, en datter af præsten Potifera fra Heliopolis. Benjamins sønner hed Bela, Beker, Ashbel, Gera, Na aman, Ehi, Rosh, Muppim, Huppim og Ard. Disse 14 var Jakobs og Rakels sønner og sønnesønner.

Dan havde sønnen Hushim. Naftalis sønner hed Jahtze el, Guni, Jetzer og Shillem. Disse 7 var sønner og sønnesønner af Jakob og Bilha, tjenestepigen, som Rakel fik af sin far, Laban.

Antallet af Jakobs efterkommere, som kom med til Egypten, var altså 66. Svigerdøtrene blev ikke regnet med. Med Jakob selv samt Josef og hans to sønner var de så 70 i alt, som videreførte Jakobs slægt i Egypten.

Da Jakob og hans følge ankom til Egypten, sendte Jakob Juda i forvejen for at bede Josef om at vise dem vej til Goshen. Josef gjorde sin vogn klar og tog af sted til Goshen for at møde sin far. Så snart han ankom, omfavnede han sin far og græd ved hans skulder i lang tid. Derefter sagde Jakob til Josef: "Nu kan jeg dø i fred, for jeg har med egne øjne set, at du er i live."

Josef sagde til sine brødre og deres familier: "Jeg vil nu tage tilbage til Farao og fortælle ham, at I er ankommet fra Kana ans land. Jeg vil forklare ham, at I er fårehyrder og kvægavlere, og at I har bragt jeres får, geder og kvæg og alt, hvad I ejer, med jer. Når Farao derpå sender bud efter jer og spørger om jeres beskæftigelse, skal I sige: 'Vi og vores forfædre har altid været kvægavlere og fårehyrder.' Når I fortæller ham det, vil han lade jer sætte jeres telte op her ude i Goshen, for egypterne kan ikke fordrage nomadefolk."

(1. Mosebog 46)

Tegningerne er Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

ANNONCE:

"Hvordan vil du bygge Guds rige?"

af Mission Uden Grænser

Christoph kommer oprindeligt fra Tyskland, men har boet i Danmark i 17 år. Til daglig arbejder han som psykiatrisk sygeplejerske. Christoph er en af vores faddere i Mission Uden Grænser, og vi mødtes for at høre, hvorfor han valgte at blive fadder.

En åndelig rejse og et hjerte i brand

For seks år siden tog Christoph et sabbatår og kastede sig ud i en åndelig rejse med klosterophold, en vandring på Caminoen og en rejse til Israel. "*Sabbatåret var med til at sætte mit hjerte i brand – jeg besluttede mig for at følge Jesus med hele mit hjerte*", fortæller han. Rejsen handlede om at grave dybere i sin tro og virkelig gøre det alvorligt med at følge Jesus.

Da han vendte hjem, var beslutningen klar: "Jeg var fast besluttet på, at jeg ville investere 10% af min løn i andre mennesker – ikke bare som en pengeoverførsel, men som en måde at engagere mig personligt på." Ved at finde Mission Uden Grænser online ramte fadderskaber ham med det samme. "*Det føltes som en mulighed for både at støtte økonomisk og at opbygge en ægte relation. Jeg blev først fadder for én familie for at se, om det kunne give mig den mening, jeg søgte i min givertjeneste. Da jeg modtog et håndskrevet julebrev med personlige hilsner, mærkede jeg, hvor vigtigt den gensidige relation var for mig, – det var som at modtage et varmt kram i en kold verden*", siger Christoph.

Spørgsmålet om, hvordan kontakten med de familier, han støtter, har påvirket ham, får Christoph til at reflektere: "*Tidligere var det måske bare en anonym pengeoverførsel – men nu har jeg lært, hvor vigtigt den personlige forbindelse er. Breve, videoer og den varme respons fra familierne gør, at jeg føler mig forbundet med dem på en helt særlig måde. Jeg kan mærke, at min tro bliver styrket, og at jeg bliver en del af noget større*".

"Jeg ved at min støtte til andre familier gør en forskel og at jeg er med til at bygge på Guds rige.

Det gør mig glad at jeg bliver brugt til at give noget videre, som Gud har velsignet mig med".

Mission Uden Grænser

- Grundlagt for over 60 år siden med fokus på at hjælpe fattige familier i Østeuropa.
- Organisationen arbejder tæt sammen med lokale kirker og partnere for at give direkte hjælp til familier i nød.
- Organisationen har et stærkt fokus på diakonalt arbejde og fattigdomsbekæmpelse.

Her ses Christoph (i midten) sammen med sine 2 fadderfamilier fra Moldova. Længst til højre ses Petru, en af vores lokale fadderkoordinatorer i Moldova, som jævnligt besøger familien til højre.

Christoph sammen med Mihail, fadderkoordinatorer for familien til venstre på billedet ovenfor.

En af Christophs fadderfamilier fik 10 høns som en del af støtten – nu har de knap 60.

Fadderrejsen – et vendepunkt

Efter nogle års støtte til flere familier valgte Christoph sidste år at besøge sine fadderfamilier i Moldova. Han beskriver oplevelsen som et vendepunkt: "*At rejse og møde familierne personligt var en øjenåbner. Det bragte min forståelse af at være fadder på et helt nyt niveau. Jeg oplevede en dyb gæstfrihed og en ægte glæde, som de udstrålede trods de udfordringer, de lever med. Det gjorde mig opmærksom på, at min støtte gør en forskel – både økonomisk og åndeligt. Det blev klart for mig, at fadderskabet handler om meget mere end penge. Det er en mulighed for at være en del af et fællesskab, hvor vi sammen bygger på Guds rige gennem bøn, kærlighed og nærvær.*

Jeg fik også en stor respekt for dem, som arbejder for Mission Uden Grænser og deres begejstring for at gøre evangeliet tilgængeligt for mennesker både i ord og handling. Det hele handler ikke kun om mad, men også om at give det glædelige budskab videre".

En invitation til at investere i andres liv

Når Christoph bliver spurgt, hvad han vil sige til andre, der overvejer at blive faddere, svarer han:

"*Fadderskab er en konkret måde at investere i andres liv på – og det handler ikke om økonomi. Det handler om at bygge Guds rige. Start i det små – vælg én familie, mærk efter, hvordan det føles, og se, hvordan det gradvist udvikler sig*".

For Christoph handler det om at give, hvor man virkelig mærker forskellen. Han forklarer, hvordan han tidligere kunne købe – bøger, små gadgets og andet, som ofte bare blev liggende ubrugt. Han bemærker:

"*Bogen jeg købte, kom ind i min bogreol og ventede på at blive læst i og det udløste ikke altid en glæde i mit hjerte. Men jeg kan mærke at når jeg støtter mennesker som virkelig har brug for hjælp, så mærker jeg, at jeg har gjort en forskel og det udløser en større glæde i mit hjerte*".

Christoph understreger, at den dybe glæde og fred, han oplever, kommer, når han investerer sin tid og sine ressourcer i andres liv. Det er ikke blot en økonomisk handling, men en investering i fællesskab og tro – en måde at modtage lige så meget, som han giver. På den måde bliver fadderskab for ham en måde at bygge Guds rige.

BLIV FADDER FOR EN FAMILIE

Som fadder hjælper du med at genoprette håb og udruste en familie i Østeuropa med alt fra madleverancer og hygiejneartikler, der dækker de basale behov, til skolegang, uddannelseshjælp og støtte til selvstændighed.
missionudengraenser.dk

Skoleartikler og lektiehjælp
Mad og tøj
Vejledning og sjælesorg
Brændsel
Hygiejneartikler
Udstyr og inventar
Hjælp-til-selvhjælp
Uddeling af bibler

220 kr om måneden

Godt sagt:

"Det bliver stadig vigtigere for mig, at troen ikke grunder sig på noget i mig. Hvis Kristus er det reb, der kan bære mig, når jeg befinder mig over afgrunden, er det mindre afgørende, hvad jeg tænker om rebet. Det afgørende er, om rebet holder - og om jeg griber fat i det."

(Jakob Søe Esmarch: "Gud, hvor jeg savner ham! Refleksioner om sygdom, sorg og håb")

Ny podcast fra KFS: "Verdens vigtigste bog"

Netop nu lancerer KFS (Kristeligt Forbund for Studerende) en ny bibelpodcast med titlen "Verdens vigtigste bog".

"Vi bruger musik, lydklip og effekter til at gøre lytteoplevelsen interessant og podcasten spændende at lytte til," fortæller redaktør Troels Nymann Eriksen.

KFS er gået ind i podcastverdenen med sit bud på, hvad Bibelen kan i den tid, vi lever i.

"Vi ville gerne lave en podcast om bibelkundskab i klassisk forstand, og samtidig havde vi et ønske om at gøre det på en ny måde," siger Troels Nymann Eriksen, ressourcekonsulent i KFS og redaktør for "Verdens vigtigste bog". "Hvert afsnit tager udgangspunkt i et stykke bibeltekst og udfolder tekstens handling og temaer. Og så drager vi paralleller til steder i Det Nye Testamente, hvilket er med til at vise den store sammenhæng i Bibelen, som vi gerne vil have frem."

En fantastisk historie

KFS fremhæver, at Bibelen rummer en vild, spændingsfyldt, livgivende og fantastisk historie med et kæmpe persongalleri og spændingskurver i alle former. Men den er også let at fare vild i.

I den nye podcastserie, "Verdens vigtigste bog", bindes historierne sammen og trækker de vigtigste tråde, så den helt store historie – Guds frelsesplan – træder tydeligt frem. Fra skabelsen i Første Mosebog til de sidste tider i Johannes' Åbenbaring.

"Vi bruger musik, lydklip og effekter til at gøre lytteoplevelsen interessant og podcasten spændende at lytte til. Den kan høres alle steder og på alle platforme, men jeg vil især anbefale en god lænestol og et par solide højtalere eller høretelefoner – så bliver lytteoplevelsen optimal," siger Troels Nymann Eriksen.

Flere sæsoner på vej

"Verdens vigtigste bog" er en podcastserie på 52 sæsoner med syv afsnit i hver. Første del har titlen "Skabelsen" og er tilgængelig nu, og i løbet af foråret udkommer de næste to sæsoner med overskrifterne "Adam og Eva" og "Syndefaldet". Hver sæson har forskellige værter, som bruger deres spidskompetencer til at formidle bibelhistorien.

"Verdens vigtigste bog" kan høres på de fleste podcastplatforme, bl.a. Spotify og Apple Podcast.

Eilis

Prøv Udfordringen uforpligtende

Jeg vil gerne prøve den kristne ugeavis Udfordringen gratis i to måneder. Derefter får jeg et girokort for den kommende periode, som jeg kun betaler, hvis jeg vil fortsætte.

POST
Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Jeg bestiller (sæt kryds): ☐ **2 måneders GRATIS prøve-abonnement***
☐ **½ år for kun 459 kr.** **eller** ☐ **et helt år for 745 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

Udfordringen
+++ 24849 +++
7993 Sydjylland-Fyn USF B

PS: Du kan også bestille på **mail@udfordringen.dk**
- eller på hjemmesiden **udfordringen.dk/bestil**

***Gratis prøve-abonnement gælder kun i Danmark**

(11/2025)

KLUMME

Det er som min længsel får vinger

Når man, som jeg, er så privilegeret, at jeg i løbet af året får lov at udgive en bog med mine egne salmer, sange og digte, så kan man godt sidde og blive lidt for selvglad. Ubeskeden sidder jeg og glæder mig over min bogs titel. "Som spirende paradisfrø". Med undertitlen en poesibog.

Storm P.s tegning, som illustrerede citatet om digte.

Men så vågner jeg brat op, da jeg får øje på en af Storm P's vidunderlige tegninger af en tilknappet mand, der sidder i sin gyngestol og siger: *"Jeg kan ikke forstå, at nogen gider skrive digte, når man kan skrive det samme lige ud, uden dikkedarer."*

Tak, siger den gamle digter. Min gode kritiker ville sikkert ikke være kommet længere end til titlen på min bog, før han lagde den fra sig. Men, kære ven, med hvilke ord uden dikkedarer ville du beskrive den følelse, at ord kan skabe en hel ny virkelighed inde i os? Ja, blive som et spirende paradisfrø. Bogens titel stammer fra en af mine salmer. Fra første vers:

Det er som min længsel får vinger
som spirende paradisfrø,
som forårsmirakler i haven,
når sneen begynder at tø.
De bærer min drøm om Guds rige,
et kærlighedssuk, der vil ud
og råbes fra tage og torve,
før stjerner og sol brænder ud.

Kære ven! Gå en tur ud i haven. Og se! Se, hvor alting spirer. Den solgule frøken erantis med sin danseklare kavaler, vintergækken i kjole og hvidt.

For mig blev det et paradisfrø midt i denne urolige og for alt for mange grusomme verden. Det gav mig en drøm – som Martin Luther King – om en ny verden. En paradisdrøm. Og som kristen tror jeg på, at alle, der længes, skal findes. Findes af Kristus.

Men så ordet poesibog! Et herligt ord fra min barndom i halvtredserne. Ofte var den rød. Og jeg husker, at skolekammerater, især pigerne, bad mig skrive i den, fordi de vidste, min far var rigtig god til vers. Skulle jeg i dag skrive i en gammel skolekammerats poesibog, ville jeg give ham min salme Gensynsglæde. Et ord, jeg vågnede med på læberne med taknemlighed en morgen: Gensynsglæde.

Når man, som jeg, er firs år, er det bestemt ikke en selvfølge at vågne op sund og rask. Og det er det vel egentlig heller ikke, ligegyldig hvilken alder man har. Så om ikke ordet Gensynsglæde blev bogens titel, så er det dens røde tråd.

Gensynsglæde
med det spæde
allerførste morgenlys.
Solopgangen.
Morgensangen,
her hvor dagen nu fornys.

Sagt uden dikkedarer: Jeg er dybt taknemlig hver morgen, når jeg vågner. Og ind i mellem med spirende paradisfrø på læberne såvel som i mit hjerte.

Af Niels Johansen,
forfatter og salmedigter